

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять третя

Стенограма пленарного засідання
4 червня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять третя

*Стенограма пленарного засідання
4 червня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 4 червня 2025 року)

Частина тридцять третя

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...9
Заяви:	
депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» і депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...19
депутатських фракцій політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» і політичної партії «Європейська солідарність»	...20
депутатської фракції політичної партії «Голос» і депутатської групи «Довіра»	...21
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...21
Внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови	...22
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України»	...27

Внесення змін до статті 10 ¹ Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану	...28
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...32
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та скороченням наполовину строку підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу»	...33
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу	...38
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...44
Внесення змін до:	
Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони, та усунення технічних неузгодженостей	...45

підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони	...45
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 4 червня 2025 року законів України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони, та усунення технічних неузгодженостей» та «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони» та негайного направлення їх на підпис Президентів України	...47
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо проходження військової служби за контрактом особами, які досягли граничного віку перебування на військовій службі»	...45, 47
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...47
Внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни	...48
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення»	...48

Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо правового регулювання письмового провадження та вчинення окремих процесуальних дій»	...52
--	-------

Відхилення проектів законів України:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки»	...52
---	-------

«Про управління відходами видобувної промисловості»	...58
---	-------

Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...63
--	-------

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо окремих питань виплати одноразової грошової допомоги»	...63
--	-------

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строку підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства»	...64

«Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період»	...68
--	-------

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону
України «Про внесення змін до статті 11 Закону
України «Про військовий обов'язок і військову службу»
щодо військової підготовки громадян України
за програмою підготовки офіцерів запасу
медичної служби»

...73

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 червня 2025 року, 10 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Ольги Валеріївни Саладухи, фракція «Слуга народу», Сергія Петровича Лабазюка, група «Партія «За майбутнє», Ігоря Федоровича Молотка, група «Партія «За майбутнє». Привітаємо іменинників, побажаємо їм міцного здоров'я, наснаги і нових здобутків на благо України *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває вже 1197-ма доба героїчного спротиву українського народу повномасштабній військовій навалі російської федерації. Щодня наш народ відстоює свободу, гідність і майбутнє своєї держави надвисокою ціною – ціною життя і здоров'я як військовиків, так і мирного населення.

Сьогодні, 4 червня, в Україні відзначається День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України. Цей день нагадує нам про безумовне право кожної дитини на життя, безпеку і щасливе майбутнє. З 2014 року через російську агресію передчасно перерване життя сотень українських дітей. Із початком повномасштабного вторгнення ця цифра

зросла в рази. За кожною такою втратою не лише ім'я, це посмішки та дитячі мрії, які вже ніколи не здійсняться, це невимовне горе батьків, глибокий спільний біль усієї України.

Вшануймо хвилиною мовчання світлу пам'ять наших захисників і захисниць, мирних громадян, дітей, життя яких забрала російська агресія.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України та рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на виступи. Будь ласка, колеги.

Слово надається народному депутату Аліксійчуку Олександру Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Він передає право на виступ.

Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні друзі! Шановні колеги! Хочу трохи розказати про поїздку на фронт. Знаю, що багато народних депутатів відвідують бригади. Дякую вам, колеги, за вашу постійну роботу, розуміння ситуації і того, що ми з вами там повинні також бути.

Днями я повернувся з прифронтової Донеччини. Побачене не залишає байдужим. Ми продовжуємо всебічно підтримувати захисників, допомагаємо тим, хто втратив дім, роботу, а найстрашніше – рідних. Для нас це була не просто чергова гуманітарна місія. Це про людяність, віру в справедливість і нашу спільну дорогу до перемоги. Особливо вразили Краматорськ, Слов'янськ, Покровський напрям, Лиманщина, Бахмутський район і його жителі. Громади живуть попри постійні обстріли і тривоги. Тут одночасно відчувається і біль, і сила духу. Тут – Україна. Це люди-титани. Це про Донецьку область, про наших військовиків, які тримають позиції. Це і про голів військових адміністрацій, замість костюмів у них бронежилети, бо такі їх робочі будні в реаліях військової агресії росії. Щодня вони в постійній взаємодії з комбатами і бригадами. Вони координують фортифікацію, евакуацію, соціальну підтримку. І це при тому, що Донеччина фактично не отримує субвенцій з державного бюджету, попри всю складність сьогодення, а отримує допомогу від інших областей. Лише кілька регіонів, зокрема і Закарпаття, не словом, а ділом пліч-о-пліч з Донеччиною і сприяють зміцненню обороноздатності регіону, але цього недостатньо. Потрібні переправи, турелі, засоби РЕБ, броньована спецтехніка та комплексна державна підтримка вже зараз.

Закликаю керівництво більш безпечних областей долучатися до постійної і безперебійної підтримки прифронтових територій.

Президент Володимир Зеленський чітко заявив, що довгострокові фінансові перспективи України – це забезпечення армії та стійкості України. Він також наголосив, що в росії мають відчувати, що таке війна, щоб у них з'явилося бажання говорити мовою дипломатії.

Ще одне важливе питання. Координація та взаємодія Генштабу з бригадами і військовими адміністраціями мають стати ефективнішими, бо саме тут, на сході, ворог концентрує сили, саме тут ми повинні вистояти. Ми маємо бути ефективні тут і зараз. Єдність тилу і фронту – це наш шанс перемогти. Подяка кожному та кожній, хто боронить нашу державу з Україною в серці.

Звертаюся до уряду України, зокрема до Дениса Анатолійовича Шмигала та Сергія Марченка, з проханням негайно спрямувати 2 мільярди гривень на потреби Донецької області. Ми сьогодні маємо допомогти там у фортифікаціях, які зводяться, і це робиться під ворожими обстрілами, атаками дронів.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дубіль Валерій Олександрович, фракція «Батьківщина».

Я так розумію, що він передає слово Кучеренку Олексію Юрійовичу. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина», голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг.

Шановні колеги, оскільки я виступаю в двох іпостасях, то спробую бути максимально коректним, виваженим, професійним і толерантним. Передусім заявляю, що всі попередні висновки тимчасової слідчої комісії мають назву та були затверджені на її засіданні, а також Верховною Радою – 272 голоси. Я і мої колеги, наша аналітична група відповідає за кожну цифру насамперед щодо таких резонансних питань, як нерозподілений прибуток компаній «Енергоатом», «Нафтогаз України» та інші проблемні моменти. Проте я хотів би запропонувати знизити градус і спробувати професійно розглянути це питання.

Які проблеми є щодо компанії «Енергоатом», особливо враховуючи, що зараз, дійсно, ця дискусія виходить на фаховий рівень? Ніно Петрівно, почуйте мене, бо я знаю, що, як і інші, ви ретельно стежите. Запам'ятайте, будь ласка, цифру: з кожної кіловат-години, що продає або постачає «Енергоатом» на ринку, – 99 копійок нерозподіленого прибутку. Запам'ятайте. Кожна кіловат-година, а їх приблизно на рік 50 мільярдів, – 99 копійок нерозподіленого прибутку.

Що таке нерозподілений прибуток? Це означає, що компанія, точніше, її наглядова рада і уряд як акціонер, не затвердивши фінансовий план, згідно з яким можна було би розподіляти і чітко контролювати, куди спрямовуються гроші, дозволяють їх пускати, скажемо так, у якомусь невідомому або не дуже відомому напрямі. Саме тому це той очевидний висновок, який зробила тимчасова слідча комісія і який ми будемо тепер обговорювати як на засіданні бюджетного комітету, куди потрапить законопроект групи народних депутатів на чолі з Тимошенко, так і на інших майданчиках.

Про що йдеться? Якщо за рік у вас формується нерозподілений прибуток 50 мільярдів гривень, то наша фракція і народні депутати, які поставили свої підписи, пропонують спрямувати цей нерозподілений прибуток на потреби Збройних Сил України. Хто проти такого підходу? Якщо ви не погоджуєтесь або вважаєте, що за ці гроші треба будувати блоки чи, може, здійснювати інші роботи, це так само має бути відображено у фінансовому плані компанії і затверджено акціонерами.

Ось уся суть дискусії щодо компанії «Енергоатом». Поки все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Знаєте, у мене для вас погані новини. Поки ви тут сидите і нічого не робите, у нас сиплеться фронт. Я взяв карти DeepState, подивіться: це ще минулий рік, а це вже цей. Росіяни наступають на всіх напрямках, особливо складна, критична ситуація, ми всі про це знаємо, – Донбас, Покровськ і Суми. Сьогодні ворог наближається до Сум на відстань ураження FPV-дронів, і ми з вами розуміємо, що це може означати для міста.

І поки все це відбувається, прямо зараз ви займаєтесь повною дурницею. Якийсь абсолютно... Оце мапа фронту, а оце порядок денний засідання Верховної Ради. Подивіться, що в нас у порядку денному. Якесь письмове провадження та вчинення окремих процесуальних дій, якісь законодавчі акти щодо класів та центрів безпеки, проект про управління відходами видобувної промисловості. Може, все це і важливо, але є реально важливіші речі.

Де закон про повернення «тридцятки» усім військовикам? Де закон про підвищення виплат військовикам? Де закон про терміни служби? Де закон про

цивільні центри рекрутингу, закриття ТЦК і нормальну систему мотивації, щоб люди ішли у військо? Де все це? Замість цього...

Ви що, передивилися свій телемарафон? Поки у нас на реальних мапах – відступ, у вашому телемарафоні – наступ. Мені здається, що основні глядачі телемарафону – це Зеленський і його оточення. До речі, таке відчуття, знаєте, неначе у нас Зеленський потрапив в оперативне оточення якихось негідників та корупціонерів, які не роблять те, що повинно бути зроблено, а дивляться телемарафон і думають, що все гаразд. Поки хтось втрачає позиції, борячись за кожну з них, інший бореться тільки за свій рейтинг і, власне, все. Тому поки є телемарафон, можна далі жити спокійним життям, поки ситуація на фронті складна, і місцями вже неконтрольована, в урядовому кварталі все гаразд, спокійно, добре, нормально, ресторани працюють, справи робляться, «бабло» мутиться, усе іде за планом. Ви кажете, що люди втомилися від війни. Ні, люди втомилися від вашої байдужості до війни, до того, що відбувається насправді.

Якщо негайно влада, зокрема Президент і Верховна Рада, не почне займатися військом, будувати фортифікації, створювати військово-промисловий комплекс, що дасть змогу зупинити ворога, спрямовувати гроші військовикам, а не до ваших кишень і телемарафонів, ми далі оці мапи... Будемо втрачати, втрачати і втрачати. Тільки куди вже далі втрачати? Зупиніть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Грищук Роман Павлович, фракція «Слуга народу».
Леонов Олексій. Будь ласка.

ЛЕОНОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 135, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці! Шановні колеги! Ми живемо в час, коли честь і гідність є основою нашої боротьби за свободу та незалежність. Серед усіх почесних звань, які знає Україна, є одне, що стоїть особливо високо, – звання ветерана. Це не просто статус, це символ самопожертви, відваги, безкомпромісної вірності своєму народові та державі. Саме тому будь-які спроби використати ветеранів для вирішення бізнесових чи інших суперечок абсолютно неприйнятні. Це не просто аморально, це ганьбить пам'ять тих, хто поклав своє життя за Україну, принижує тих, хто нині продовжує боротьбу чи повертається до мирного життя.

Ми всі повинні розуміти, що справжня повага до ветерана виявляється не в гарних словах. Добре, коли є можливість зробити перевірку щодо створення інклюзії в центрі міста, але набагато більше вартує інклюзія там, де реально мешкає, часто пересувається та щодня працює ветеран. Отже, наша справжня повага виявляється в реальних діях, які поліпшують умови життя наших захисників і захисниць, створюють можливості для гідної роботи, простір для комфортної реабілітації та відпочинку.

Ефективна ветеранська політика – це справа не лише держави чи ентузіастів, це обов'язок усього суспільства: активних громадян, відповідальних

компаній і підприємців. Тільки спільними зусиллями ми зможемо створити систему, в якій кожен ветеран відчуватиме повагу, реальну підтримку та нашу щирю вдячність. Я хочу, щоб усі, хто сьогодні присутній в залі і слухає мене, зрозуміли, що перший крок на цьому шляху – абсолютне та незаперечне табу на маніпуляції з темою ветеранів, жодних політичних чи бізнесових інтриг, це червона лінія, за яку ніхто не має права переходити.

Водночас я впевнений, що енергія наших ветеранів – це сила, яка буде діяти на користь України. Наші захисники і захисниці – це люди, які знають, що таке боротьба, вміють підніматися після найважчих втрат і випробувань. Саме тому немає жодних сумнівів, що ветерани стануть рушійною силою відновлення та повоєнного розвитку країни. Ми обов'язково переможемо, і ця перемога буде не лише на полі бою, а й у нашій спільній здатності зберегти гідність, повагу та єдність. Україна – це країна, яка пам'ятає своїх героїв і захищає їх. Україна – це держава, яка будує майбутнє, що буде гідне тих, хто її боронив.

Слава нашим героям! Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванов, фракція «Слуга народу». Будь ласка. Передасте слово Марії Мезенцевій-Федоренко?

ІВАНОВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 185, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Мезенцевій-Федоренко, так.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Щиро вітаю, шановні колеги! Дякую, пане спікере, за те, що ви відкрили це засідання на честь пам'яті всіх невинно загиблих дітей.

Колеги, я хочу подякувати кожному і кожній з вас, хто 1 червня 2021 року віддав свій голос за постанову, якою вшановуються невинно загиблі діти. На жаль, ми вшановуємо їх кожен день через бомбардування російського агресора. Хочу вам нагадати про відомого маленького харків'янина з великим серцем. Це Даня Дідік, який загинув під час російського теракту біля Палацу спорту в лютому 2015 року, коли був Марш єдності в місті Харкові. Його не вдалося врятувати. Він був однією з перших жертв, які віддали своє життя за вільну і незалежну Україну. Звертаю увагу, що йому було лише 15 років.

Я хочу подякувати його родині, моїм колегам із Харківської міської ради, безпосередньо Ігорю Черняку та іншим, хто ініціював цю постанову. На честь цього хлопчика були названі декілька шкіл у Дніпропетровській і Харківській

областях. Його з нами немає, але пам'ять про нього житиме вічно. Так само вічно житиме пам'ять про 631 загиблу дитину та більше 1900 поранених. Колеги, це останні дані (на понеділок цього місяця) від Офісу Генеральної прокуратури.

Жодна компенсація, жодні слова підтримки не загоять рани батьків. Колеги, це справжній геноцид, який росія чинить сторіччями на нашій землі. Вони вбивають найкращих – маленьких українців. Вони вбивають їх, знищуючи їхню ідентичність і право на майбутнє, право на гідне життя, освіту і просто мирне існування.

Користуючись можливістю виступу, також хочу нагадати, що ще 20 тисяч українських дітей перебувають у статусі незаконно депортованих. Ми закликаємо всю світову спільноту долучитися до коаліції стосовно їх повернення. Кожна така дитина заслуговує на гарне майбутнє у своїй державі. Зміна ідентичності цих дітей неприпустима, як і зміна їх імен, паспортів, незаконне усиновлення. Усе це роблять не тільки пересічні громадяни рф, але і топ-чиновники, зокрема віце-спікер російської думи удочерив півторарічну дівчинку з Маріуполя, зараз їй більше трьох років, вона не пам'ятає, що є україркою. Таких кейсів багато.

Колеги, ми закликаємо до застосування санкцій стосовно кожного та кожної, хто сприяє депортаціям, вбивствам, дає накази посилати ракети і бомби на голови наших дітей. І закликаємо до посилення ППО.

Слава Україні і пам'ять усім українським невинно загиблим...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашук Богдан Олегович, фракція «Батьківщина». Будь ласка (*Шум у залі*).

Спочатку завершимо виступи, 30 хвилин, щоб ми... Потім я дам вам слово з процедури.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! З вашого дозволу продовжу щодо енергетичної тематики і питання енергетичної безпеки.

Коротко про компанію «Енергоатом». Ми із задоволенням вчора послушали думку експерта від «Енергоатома», який під час телемарафону «Єдині новини» захищав свої погляди. Запрошуйте нас нарешті на телемарафон, ми охоче подискутуємо на цьому відкритому майданчику.

Інший майданчик – тимчасова слідча комісія, яку ми з вами вже створили. Ще раз кажу, що ми відкриті до будь-якої дискусії, крім того, даємо можливість представникам «Енергоатома», уряду опонувати, робити свої цінні зауваження. Підкреслюю, зі свого боку, я і як голова ТСК, і як професійна людина беруся стверджувати, що позиція ТСК і вчорашня заява лідера фракції «Батьківщина» Юлії Володимирівни Тимошенко щодо добровільного вилучення зайвих грошей на потреби Збройних Сил України абсолютно обґрунтовані, нічого там не було приховано. Ми захищатимемо цю позицію. Це перше.

Друге, щодо компанії «Нафтогаз України». Я дуже радий, що нарешті Президент України шановний Володимир Олександрович Зеленський звернув увагу на проблеми з газовою безпекою і те, що нам загрожує дефіцит газу. Він абсолютно правий у тому, що є такі проблеми. У цьому плані ми максимально допомагатимемо вашому непрофесійному уряду виправляти помилки, які були зроблені як за останні п'ять років, так і за п'ять років до вас, до речі.

Але що мене дуже стурбувало? Я бачу бажання прикрити війною, певними руйнацією та пошкодженням газотранспортної системи і видобутку всі махінації та проблеми НАК «Нафтогаз України», які 10 років там накопичувалися.

Закликаю насамперед уряд зрозуміти, що саме він своїм недолугим управлінням, недолугою імпотентною наглядовою радою та безглуздям дозволив цю безконтрольність щодо НАК «Нафтогаз України». Звіти тимчасової слідчої комісії стосовно НАК «Нафтогаз України», їх три, абсолютно професійні, у них звертається увага на цю проблему. Ми будемо вимагати негайно вжити кардинальних і рішучих заходів, а також, думаю, підтримуватимемо нового голову правління Корецького, бо йому вже немає чого робити, крім того, щоб визнати, що вся система НАК «Нафтогаз України» прогнила, некерована та є чорною дірою української економіки.

І останнє. За успішний 2024 рік адміністративні витрати в НАК «Нафтогаз України» зросли на півтора мільярда гривень, розумієте? Ми без газу та грошей, але адміністративні витрати – півтора мільярда гривень. Зверніть увагу.

Стадіон, так стадіон!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі, я так розумію, Шпак передає слово Разумкову. Будь ласка, Дмитре (*Шум у залі*)...

Ні, шановні колеги, немає реплік, вони будуть пізніше, а зараз фіксований час. У нас, друзі, виступи народних депутатів 30 хвилин, усі репліки і виступи з процедури будуть після цього.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, я хотів розпочати з економіки, але почну з іншого. Виступала Мезенцева-Федоренко. Я розумію, що в цьому залі немає поваги до колег народних депутатів, мабуть, немає поваги до людей, які нас дивляться, виборців, але потрібно, щоб тут була повага хоча б до загиблих дітей. Такий гам і шум, коли колега розповідає про дитину, яка загинула в Харкові під час маршу, – це реально соромно. Нас же дивляться люди. Давайте залишатися людьми, перестаньте бути політиками, коли питання стосуються дітей, смертей, того, що ніколи мама не обійме дитину.

Послухайте колегу, яка розповідає про Харків. Таких прикладів, як у Харкові, мільйон. Навіть зараз, коли я про це кажу, однаково.

Я дуже хочу, щоб потім телеканал «Рада» показав зал, хто, що і як робить, тому що почати засідання з хвилини мовчання і розповідати, як ми жалкуємо

за тими, хто загинув, за дітьми, які втратили життя під час повномасштабного вторгнення, – це круто, але хотілося, щоб повага була не лише, коли оголошено хвилину мовчання, а реально в серці, в душі.

Бачу, що тут багатьом смішно. Не дай Боже нікому опинитися на місці цієї родини, загалом таких родин і дітей. Не дай Боже, але життя нині таке, що це може трапитися з будь-ким, і мандат не захистить, і бункер не захистить, і кабінет на Банковій не захистить. Думаю, що сьогодні буде ще час поговорити про економіку, про те, що відбувається в державі, але, дійсно, це виглядає так, що ми говоримо з порожньою залюю, в ній нібито люди, а людей, на жаль, немає. Не залишилося нічого людського в цьому залі. Це велика проблема, тому що коли полишається людське, сподівань на те, що ми зможемо щось хороше зробити для країни, для людей, зокрема для дітей, які загинули, і тих, які живуть, з кожною хвилиною менше.

Руслане Олексійовичу, звертаюся до вас як до Голови Верховної Ради України: є речі, яких не повинно бути в залі, коли ми говоримо про загиблих дітей, тому наведіть, будь ласка, лад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Мені немає що доповнити.

Шановні колеги, давайте все-таки будемо з повагою ставитися до виступів одне одного і рухатися далі.

Галайчук Вадим Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово колезі Качурі Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Качура. Будь ласка.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Сумщина. Знаєте, вчора російські терористичні війська вдарили по центру міста Сум реактивною артилерією – загинули люди, поранені діти, зруйнована лікарня, у якій в цей момент перебували літні люди.

Я вчора спеціально цілий день моніторив, що пишуть у засобах масової інформації, зокрема іноземних, яка реакція світових лідерів. Є розчарування, на жаль, – майже повна тиша. Про прикордоння взагалі пишуть тільки місцеві телеграм-канали, наші центральні ЗМІ мовчать. А ситуація там нині схожа на те, що було в Авдіївці та Бахмуті: усе просто горить, цілодобові бомбардування,

люди сидять у підвалах і не можуть вийти, тому що вихід – це означає просто смерть.

Я закликаю уряд зробити все необхідне для того, щоб зупинити цей наступ і забезпечити потрібну гуманітарну складову, тому що насувається гуманітарна катастрофа в нашому регіоні. На жаль, люди в нас звикають, і мені не хотілося, щоб оце все стало, знаєте, черговою сторінкою цієї страшної війни. Прошу вас, колеги, на всіх міжнародних майданчиках не мовчати про Сумщину, а говорити, пояснювати нашим партнерам, що справді відбувається.

І щоб не забулося те, що сталося, я звертаюся до вас не як народний депутат до своїх колег, а як звичайна людина з проханням вшанувати хвилиною мовчання тих, хто загинув вчора в Сумах.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук Олександр Володимирович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Максиму Ткаченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я знову хочу запросити усіх вас на засідання нашої тимчасової спеціальної комісії, яке відбудеться сьогодні о 14 годині 30 хвилин. Усі небайдужі, хто хоче не просто послухати нашу колежанку... До речі, дякую їй, вона десь місяць-півтора тому говорила з цієї трибуни про гроші, які витрачають військові адміністрації з тимчасово окупованих територій. Наприклад, Сєвєродонецьким тролейбусним управлінням на юридичні послуги витрачається по 600, 800 тисяч гривень. Вам не смішно, колеги? Ми разом допускаємо усе це. Міськводоканал у Рубіжному і так далі, і так далі. Ну це просто сюр, вибачте.

Сьогодні о 14 годині 30 хвилин ми будемо не просто когось слухати, а, дійсно, розбиратися у цьому питанні. Це буде, упевнений, такий ганебний звіт від Луганської обласної державної адміністрації і дев'яти міських військових адміністрацій, які вже три роки, на жаль, перебувають в окупації, але дуже сподіваюся, що в тимчасовій. Для нас, членів ТСК, надзвичайно важливо, щоб був представлений парламент на цьому засіданні. Ми запрошуємо усіх небайдужих,

хто має бажання. Павло Фролов може дати детальнішу інформацію про те, де, о котрій годині. Усіх чекаємо. Ми працюємо сьогодні з 14 години 30 хвилин до 18 години. Сподіваємося на вашу небайдужість і підтримку в цьому питанні.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Веніславський Федір Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу», передає слово Грищуку.

Романе Павловичу, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Почну свій виступ із подяки Службі безпеки України за чудові операції. Давайте поаплодуємо нашим спецслужбам, особливо за вчорашню чергову атаку на Кримський міст (*Оплески*). Кримський міст має бути зруйнований.

У своєму виступі я хотів би порушити питання стану наших мостів, особливо в Києві. Без атак безпілотників і підривів вони в критичному стані. У Києві 15 відсотків усіх мостів аварійні. Через Дніпро два з п'яти мостів в аварійному стані через неналежну експлуатацію, вік і відсутність капітальних ремонтів.

Міст Метро з 1990-х років аварійний. З 2018 року міст Патона в критично аварійному стані, заборонена його експлуатація. Сім років щодня сотні тисяч киян з лівого на правий берег їздять цим мостом, ви ним їздите. Чого ми чекаємо? Коли станеться трагедія, то люди не будуть питати, хто за це відповідальний – Кличко чи уряд. Маємо зараз уже зайнятися реконструкцією цих мостів. Це критична інфраструктура. Берегти критичну інфраструктуру під час війни – наш обов'язок. Мають бути виділені кошти з бюджету міста Києва і державного бюджету на реконструкцію аварійних мостів у столиці. Це питання нашої з вами безпеки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Що у нас із часом? Ще є... Усе, нуль.

Шановні колеги, ми завершили виступи народних депутатів. Дякую всім.

Так, була вимога про надання слова для репліки.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, маєте право на виступ з реплікою – 1 хвилина.

Далі в нас ще заяви з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ, і переходимо до роботи.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, – репліка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, я думаю, що наша справа честі під час такої складної ситуації на фронті забрати нерозподілений прибуток компаній «Нафтогаз України» і «Енергоатом» у розмірі 84 мільярди гривень і віддати його на закупівлю вітчизняного озброєння, боєкомплектів, дронів і так далі. Якщо цього не буде зроблено, це означатиме, що вільні гроші, які є нині, ми не готові віддати фронту, ми не готові захистити країну. Так не може бути.

Завтра о 14 годині відбудеться нарада з Прем'єр-міністром, міністром фінансів, міністром оборони та міністром з питань стратегічних галузей промисловості. Парламент має бути консолідований у тому, щоб віддати 84 мільярди гривень прибутку НАК «Нафтогаз України» і «Енергоатому» на закупівлю зброї. Не може бути жодних пояснень, чому це не буде зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перед тим, як перейти до питань порядку денного, нагадую, що надійшли заяви з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Перша заява від фракції «Слуга народу» і групи «Партія «За майбутнє». Слово надається Марчуку Ігорю.

Друга заява від фракцій «Батьківщина» і «Європейська солідарність». Слово матиме Євтушок Сергій Миколайович.

МАРЧУК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 193, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! На фоні безумовного успіху Служби безпеки України доповню ще трішки економічним позитивом.

Про економіку. Коли ми говоримо про економіку, то зупиняємося насамперед на цифрах, з них і розпочну. Уже підтверджені спеціальними інвестиційними договорами значні інвестиції на 237 мільйонів євро. Загальна сума інвестицій, що проходить нині оцінку в Міністерстві економіки України, 180 мільйонів. Ще на 425 мільйонів євро інвестиційних проєктів (вдумайтесь!) у процесі підготовки документів. І на 1,5 мільярда євро майбутні інвестори готуються до подачі інвестиційних документів.

Показник ефективності державної підтримки становить 1 до 10. А це означає, що держава на одне євро підтримки отримає тільки як прямі інвестиції без ефекту мультиплікатора в суміжних сферах економіки понад 10 євро. Усе це, колеги, під час повномасштабної війни, яку московія, що в п'ять разів більша за населенням і в понад 10 разів – за масштабами економіки, уже четвертий рік веде проти нашої країни. Чи відомі вам аналоги такого рівня інвестиційної активності

в немілітарній сфері в інших країнах світу? Думаю, що ні. Отже, наші закони працюють.

І поки хтось займається розслідуванням і викриває корупцію (це теж важливо), ми з представниками Міністерства економіки України продовжуємо вдосконалювати наші закони. Цього разу це невеликий за змістом, але важливий по суті законопроект. У законодавчих пропозиціях ми уточнюємо сфери економічної діяльності, в яких інвестор із значними інвестиціями може отримати державну підтримку, і розширюємо їх, інвестуючи. Це оборонно-промисловий комплекс, розвиток сучасної логістичної інфраструктури.

Користуючись нагодою, запрошую вас долучитися до співавторства цього законопроекту. Прошу не стримувати себе в бажанні розбудови успішної країни.

Слава героям-захисникам! Шана підприємцям і повага до працівників! Ми пересилимо!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна заява від фракцій «Батьківщина» та «Європейська солідарність» з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. До слова запрошується Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

Після цього буде ще одна заява від групи «Довіра» і фракції «Голос». Виступатиме Кіт Андрій.

Далі переходимо до роботи.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, хочу порушити питання територіальної оборони і привернути увагу до історії початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну. Ми з вами у перший день війни, проголосувавши 300 голосами про затвердження указів Президента України про введення воєнного стану та проведення мобілізації, одразу взяли в руки зброю і пішли у системі Сил територіальної оборони захищати нашу державу, суверенітет України.

Також хочу привернути увагу до 104-ї окремої бригади територіальної оборони, яка дислокується на Рівненщині і яку очолює бойовий полковник Каспров Сергій Васильович. До речі, в його особі хочу привітати весь особовий склад. Саме в червні, в ці дні, кілька років тому була заснована 104-та бригада територіальної оборони, яка виконувала завдання в Бахмуті, виконує завдання в Торецьку, на Куп'янщині та Курщині.

Бажаю цим славним хлопцям і дівчатам міцного духу. Ви, шановні наші захисники, даєте право і можливість нам тут жити нормально і не відчувати те страхіття війни.

Вічна пам'ять усім полеглим героям Сил територіальної оборони, які поклали життя за суверенітет України! Слава вам! Слава героям!

Прошу вшанувати хвилиною мовчання всіх полеглих за незалежність і суверенітет України.

(Хвилина мовчання).

Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальна заява від фракції «Голос» і групи «Довіра» з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Слово надається Андрію Коту.

Шановні народні депутати, після цього переходимо до нашої роботи.

Будь ласка, пане Андрію.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Блискучі дії Служби безпеки України на чолі з паном Малюком затьмарюються черговою (другою) окупацією Сумщини. Сумщина – це козацький край, край української традиції, край української мови і край української слави. Швидкість окупації, яка відбувається нині, призводить до того, що під загрозою вже саме місто Суми. Вважаю, що відповідь на всі запитання, які зараз є, у нас самих і в нашій можливості самоорганізуватися для оборони рідного краю.

Ми провели блискучу операцію в Суджі, але не змогли дати відповіді на запитання, що мені поставив мій товариш, який служить у 80-ці: що я там робив? Я став, дивився на нього і не зміг дати якоїсь відповіді. Наш обов'язок перед героями, які показали усьому світу, що може Україна, окуповуючи територію рф, і які залишилися там, не на своїй землі, так само показати всім, що ми не створили передумови для окупації Сум.

Закликаю Президента України і Сирського внести корективи, зміни та підсилити ділянки фронту, де насправді у нас є багато запитань. Вважаю, що люди, пересічні українці, не заслужили другої окупації і другий раз побачити москаля. Вимагаю провести відповідні зміни у військовому керівництві, що дасть змогу ефективно захищати Сумщину. Сумщина – це Україна, і ми не можемо допустити херсонізації Сум. Нам цього не пробачать наші діти.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили, усі, хто хотів, виступили, усі заяви виголошені. Переходимо до роботи.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів

перевірити наявність особистої картки у пульті на вашому робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 259.

Проголосували: за – 259, проти – 8, утрималися – 4, не голосували – 65. Усе, як завжди, друзі.

Шановні колеги, перелік питань порядку денного, який був схвалений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Нагадую, ми продовжуємо розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови» ([№ 13256](#)). Ми на завершальній, фінішній прямій і домовилися так: 5 хвилин і одна поправка – Разумков, після цього 5 хвилин і чотири поправки поспіль – Ніна Петрівна Южаніна, і голосуємо законопроект у цілому.

Дмитре Олександровичу, ваші 5 хвилин. Єдине, якщо можна, назвіть номер поправки, на голосуванні якої ви наполягаєте. (Дайте можливість пройти колезі.) Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, дивлячись на документ, який сьогодні в залі розглядається, і, в принципі, те, що відбувається останнім часом, це неначе в старому мемі: вам ніхто гроші не дасть, тому що ви їх не повертаєте, просто не повертаєте.

Я наведу приклад. Або ви так рахуєте, що, можливо, добре, коли ви займаєтеся політикою, а не бізнесом, тому що... Або хтось поєднує ці два аспекти. Питання не в цьому. До чого це призводить? Другого числа, якщо я не помиляюся, представник уряду вийшов і сказав, що вони не будуть зараз повертати 650 мільйонів євро. Чи євро, чи доларів – не принципово насправді.

Питання в іншому. Коли членам уряду, зокрема на погоджувальних радах, на початку повномасштабного вторгнення всі групи і фракції – треба віддати належне, навіть монобільшість, – казали іти і проводити реструктуризацію, вони розповідали, що не будуть цього робити, тому що це непотрібно. А зараз вони призвели до переддефолтної ситуації в державі. Адже, якби не війна, то це був би вже дефолт, просто дефолт.

Наступне питання. Що в нас відбувається з Міжнародним валютним фондом? Думаю, що всі бачили приїзд місії МВФ, коли погодили, що вони нам виділять 500 мільйонів доларів. Велика сума? Велика сума, питань немає. Ви знаєте, що цього року ми повинні повернути трохи більше, аніж те, що вони нам виділять? Ну, трохи більше – це в два рази.

Я вам назву конкретні цифри: у травні – 294 мільйони доларів, виплати у червні – 435 мільйонів доларів, виплати у серпні – 431 мільйон доларів. Загалом сума становить 1 мільярд 162 мільйони доларів.

Скажіть мені, будь ласка, ви берете 500 мільйонів, а віддасте десь у два рази більше, це як? Ну, як з математикою? Як це працює? Як ви підходите до цього питання? Це ж ви погоджуєте те, що беруться позики, хто їх буде повертати, коли це буде робитися.

Думаю, що всі розуміють, що сьогодні державний борг становить понад 100 відсотків ВВП. Хто буде це покривати? Багато хто з колег із парламенту каже, що закінчиться каденція, він піде і буде займатися чим завгодно. Знаєте, по-різному буває. В українському парламенті були історії, коли через 10 років починали ставити питання щодо того, як приймалися ті чи інші рішення. Тут так само.

У мене питання щодо цього законопроекту, який ви сьогодні будете голосувати. Профільний комітет не підтримав жодної поправки з восьми варіацій про податок на доходи фізичних осіб. У залі багато розповідають про гроші на армію. Наш уряд – це структура, яка ані вкрати, ані... Вони забрали у місцевих влад військовий ПДФО і не можуть навіть його використати.

За минулий рік яскравий приклад. Ті, хто спілкується з військовиками, а в залі багато таких людей, які їздять і говорять із захисниками... Я і мої колеги з об'єднання «Розумна політика», які постійно їздять на фронт і спілкуються з тими, хто нині боронить нашу державу, запитували: було легше отримати допомогу на Збройні Сили України, коли ці кошти були у місцевої влади або коли вони нині в уряді? Тоді було легше. Усі дякують, що, на щастя, не ввели військовий ПДФО для військовиків у розмірі 5 відсотків, що також ми знайшли.

Зараз так само. Ми можемо дуже багато в цьому залі розповідати, як хочемо допомогти захисникам, але результат на папері. Давайте подивимося стосовно конкретних членів комітету, хто не підтримав поправку про виділення коштів місцевого ПДФО, військового ПДФО, на потреби армії. Є різні варіанти: 40 відсотків – на бригади, 40 – на зарплати, 40 – на озброєння, 10 – на підрозділи. Запропоновані також інші формати, але жоден із них не був підтриманий. Скажіть, будь ласка, ви дійсно вважаєте, що такий підхід буде допомагати нашим захисникам?

Я прошу поставити поправку на голосування і окремо щодо неї ще скажу. А вас не бентежить, що при створенні цього фонду Верховна Рада знову, як так м'якше сказати, там, де вона є останні декілька років? Вона абсолютно не залучена до цього процесу. Я звертаюся до вас із проханням послухати і підтримати поправку, на голосуванні якої наполягаю, вона важлива.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, назвіть номер поправки.

Будь ласка, увімкніть Разумкову мікрофон з місця.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, якщо можна, з початку час дайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, обнулить час.

Скажіть номер поправки, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Одну секунду. Ще раз із початку дайте час, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз із початку.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 158.

Шановні колеги, я тільки що про це з трибуни теж сказав. У нас виходить так, що голосувати за угоду має Верховна Рада, а брати участь у роботі фонду і роботі ради, яка буде це забезпечувати, Верховна Рада не може у жодному разі.

Нашу поправку відхилено комітетом. У ній запропоновано таке: до складу цієї структури делегувати заступника Голови Верховної Ради України, голову комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належить питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва, а також голову Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. Думаю, що це було б набагато ефективніше, і народні депутати, дійсно, не лише натискали зелену кнопку за угоди і будь-які рішення, але й брали на себе відповідальність за роботу цього фонду.

Дуже прошу підтримати цю поправку і продемонструвати, що Верховна Рада все-таки в Україні поки що існує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 158 авторства Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 138.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дякую, Дмитре Олександровичу.

Далі 5 хвилин – Ніна Петрівна. Вона наполягає на голосуванні поправок 10, 34, 47 і 63 одразу після виступу. Усе вірно?

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати, насправді я хотіла би зараз до вас звернутися з тим, щоб ви почули і трошки подумали. У нас є шанс, незважаючи ні на що, зробити перший крок щодо накопичення капіталу для подальшого забезпечення наших Збройних Сил. Ми ж усі розуміємо, що сьогодні чи завтра війна не закінчиться, що нам треба шукати величезні кошти для того, щоб знайти можливість забезпечити нові високотехнологічні виробництва в Україні

військової техніки і зброї. Мені здається, що коли ми з вами ратифікували угоду про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду і підтримали спрямування туди 50 відсотків коштів від ліцензійних зборів і рентних платежів за майбутній видобуток корисних копалин, то усвідомлювали, принаймні нам так з Міністерства економіки України говорили, що там будуть величезні кошти. Ви це ще пам'ятаєте? Нам розказували, що ми зможемо наповнювати його, бо в нас величезні багатства і коштів буде дуже багато.

Звісно, я тепер звертаюся до вас: давайте зробимо крок назустріч нашим Збройним Силам, ми маємо решту – 50 відсотків оцих нових надходжень, які будемо очікувати, спрямувати до фонду виключно для забезпечення наших Збройних Сил у майбутньому. Мені здається, що це крок, ми ж не кажемо про внесення змін до Державного бюджету України на сьогодні, коли немає чого перерозподіляти, бо там дефіцит коштів, ми говоримо про майбутнє. Передусім це добрий сигнал усім нашим виробникам зброї про те, що в нас буде створений фонд для того, щоб вони вже зараз займалися розробкою високотехнологічної зброї.

Справді, поправок декілька, але суть у них одна. Ви знаєте, що рентні платежі розподіляються в певних пропорціях між різними бюджетами: державним, місцевими, зокрема обласними. У нас чотири поправки, але всі вони стосуються одного: майбутні надходження ми маємо спрямувати виключно на модернізацію озброєння, військової техніки, засобів та обладнання, залишивши, правда, ті кошти місцевих бюджетів, що закріплюються за нами відповідно до угоди.

Мені здається, що в цих поправках, у цих пропозиціях немає нічого, щоб порушило ваші плани на найближчий рік чи два, це про майбутнє. Але це буде свідчити, що ми з вами нині, враховуючи ситуацію на фронті і те, що нам вкрай необхідно підтримати вітчизняного виробника, зробимо правильний крок. Ми даємо сигнал про накопичення великого капіталу для нашого виробництва. Я не впевнена, що серед вас є хоча б одна людина, яка може сказати, що не розуміє цієї теми чи не хоче підтримувати. Упевнена, що ви всі за те, щоб надіслати такий сигнал, посил і створити фонд для накопичення грошей.

Звертаюся до вашого здорового глузду, будь ласка, підтримайте поправки, це жодним чином не вплине на державний бюджет цього року, на ваші плани на цей рік, це сигнал і перспектива на майбутнє для наших Збройних Сил. Проголосуйте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету щодо цих поправок.

Шановні колеги, далі ми голосуємо ці чотири поправки Ніни Южаніної (*Шум у залі*). Що? Перепрошую, шановні колеги, ми ж для чогось формуємо те, як розглядаємо, правда? Після цього голосуємо законопроект у цілому.

Позиція комітету. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Хочу звернути увагу на те, що комітет не прийняв жодної поправки до цього законопроекту, бо за ним спостерігають наші американські партнери, і вони наголошували, що його не потрібно обтяжувати жодними додатковими законодавчими ініціативами. Ми можемо скористатися своїм правом законодавчої ініціативи і подати окремий законопроект, щоб реалізувати будь-які ініціативи щодо забезпечення Збройних Сил України.

Цей законопроект технічний, по суті, це буде закон на продовження ратифікованої угоди. Ми разом з нашими партнерами просимо прийняти його в запропонованому комітетом вигляді. Колеги, прошу не підтримувати жодних поправок. Враховано тільки одну – поправку 2, техніко-юридичну, на цьому просимо зупинитися.

Дякую, колеги. Прошу голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за цю відповідь.

Без голосування поправок, просто 1 хвилина виступу – Васильченко Галина. Потім голосуємо, шановні колеги.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Зараз буде виступ Васильченко, 1 хвилина, і далі проголосуємо чотири поправки Южаніної.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я теж подавала важливі для громад поправки, на жаль, вони не були підтримані комітетом. Прошу звернути увагу, можливо, в наступних законопроектах ми врахуємо цю позицію. Згідно з цим законопроектом передбачається зменшення надходжень для громад саме від ренти. Я хочу нагадати, що багато громад під час створення у 2017–2020-х роках орієнтувалися на відповідні надходження, зокрема від ренти. Це не стосується всіх громад, бо не всі вони отримують такі надходження, але при розрахунку своєї податкоспроможності враховувалися ці показники. Тому для них важливо, щоб зберігалися ці кошти, а, власне, для державного бюджету це не будуть суттєві втрати.

Прошу врахувати цю позицію і, можливо, в наступних законопроектах, розумію, що тут уже цього не буде прийнято, ми зможемо переглянути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Галино.

Шановні колеги, я ставитиму чотири поправки по чергові, і після цього ми перейдемо до голосування законопроекту.

Ставлю на голосування поправку 10 авторства народної депутатки Южаніної для її врахування. Вона комітетом відхилена. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

Це поправки, друзі. Це ще не законопроект у цілому. Для врахування, так.
«За» – 157.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 34 того самого автора. Аргументи ви чули. Прошу голосувати.

«За» – 166.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 47 авторства Южаніної. Прошу голосувати.

«За» – 161.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування завершальну поправку 63 авторства Южаніної. Прошу голосувати.

«За» – 162.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, переходимо до прийняття законопроекту в цілому. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови» ([№ 13256](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Вітаю, колеги! Дякую вам.

Наступний проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України» ([№ 13317](#)) голосуємо без обговорення, шановні колеги.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування

можливих протиправних дій посадових осіб органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України» (№ 13317) у цілому з урахуванням редакційних уточнень комітету, викладених у висновку, та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати. Хто не почув, назва написана.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 10¹ Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану» ([№ 11495](#)). Це друге читання.

Ми домовилися так: 2 хвилини – Геращенко, 2 хвилини – Іонова, 3 хвилини – Цимбалюк, 3 хвилини – Разумков, 1 хвилина – Бакунець, і голосуємо. Так, колеги? Це замість ваших поправок.

Тоді 2 хвилини – Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» першою порушила питання щодо несправедливості відпусток наших військовиків. Нагадаю, донедавна військовослужбовці мали лише 10 днів відпустки. І чи не єдине, за що сьогодні армія вдячна нинішньому складу парламенту, це те, що завдяки нашій команді, дякуємо всім, хто це підтримав, відпустка нині – 30 днів. Звичайно, на першій лінії фронту іноді непросто отримати її, навіть розділивши на кілька частин, тому що дуже важка ситуація.

Ми вітаємо, що сьогодні приймається законопроект, у якому врахована частина наших поправок щодо виплати компенсації, це важливо. Але існує величезна проблема з виплатами пораненим. Людина, яка зазнала важких поранень, військовик, герой, після виходу з лікарні місяцями не отримує виплати. Нам потрібно порушувати ці питання, щоб військовослужбовці були належно забезпечені, враховуючи компенсацію, норма про яку буде прийматися у цьому законопроекті. Ми це підтримуємо і вимагаємо припинити бюрократію в Міністерстві оборони України, щоб військовослужбовці, які зазнають поранень, що дуже часто супроводжуються важкими ампутаціями, після проходження лікування і реабілітації потім не місяцями чекали компенсації за втрачені виплати або невикористані дні відпустки, а отримували їх якомога швидше.

Наша пропозиція також стосується того, що вже час вводити адміністративну відповідальність за це чиновничє свавілля, коли люди місяцями чекають виплат.

Дуже прикро, що в нас приймають законопроект про Військового омбудсмена, який буде підпорядковуватися виключно Верховному Головнокомандувачу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі 2 хвилини – Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Продовжуючи виступ Ірини Геращенко, зазначу, що в цьому залі мені більше хотілося, щоб люди, дійсно, усвідомлювали важливість підтримки. Те, що в нас є десятки випадків, звернень про невиклати після поранення, – це факт, і ми, справді, пишемо листи, але, на жаль, на них не реагують.

Стосовно цього законопроекту. Звичайно, ми вважаємо, що маємо гарантувати право на грошову компенсацію за всі невикористані дні та сподіваємося, що це буде реалізовано, імплементовано, тому що прийняття цього законопроекту дасть змогу підсилити саме соціальне забезпечення Збройних Сил України і родин наших захисників.

Знаєте, що б ми сьогодні не голосували, на жаль, це не змінить тієї кричущої неповаги і неспровокованого тиску на армію, з чим ми стикаємося кожен день. Якщо на початку повномасштабного вторгнення віра в Збройні Сили України допомогла нам вистояти, бойові командири діяли без остраху наразитися на кримінальне переслідування з причин, які абсолютно не залежали від них, то сьогодні ситуація, на жаль, не змінилася, як і з 2019 року ми бачимо, що бойових командирів тягають по судах. Ми пам'ятаємо часи генералів Марченка та Павловського, Червінського, справи Шеремета. «Портновщина» продовжує процвітати у судах за «хотелками» згори, що за адресою: Банкова, 5. Це ганьба, яку ані армія, ані Україна не можуть собі дозволити, тому що це впливає на бойовий дух наших Збройних Сил.

Для того щоб у нашої держави все-таки було безпечне європейське майбутнє, ми маємо не імітувати закони, а реалізовувати їх згідно з тими критеріями, які є у Європейському Союзі.

Дайте армії кошти, ресурси, підтримку і повагу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі 3 хвилини – Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримує цей важливий законопроект. Справді, це вже вдруге, коли ми повертаємося до теми відпусток військовослужбовців. Цим законопроектом ми вносимо декілька важливих речей.

Насамперед це те, що військовослужбовці, якщо звільняються зі служби, отримують компенсацію в той самий рік за всі невикористані дні як основної, так і додаткової відпусток. Основна – зрозуміло, додаткова, як ми знаємо, – це відпустка пов'язана з наявністю неповнолітніх дітей або дітей старше 18 років з інвалідністю, також надається тим, хто є науковцем, та інше. Це важливо щодо додаткових відпусток і їх компенсації.

Шановні колеги, я хотів би нагадати Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, що є ще одна важлива законодавча ініціатива – законопроект [№ 13303](#) щодо додаткової відпустки. Зважаючи, що ми нині не можемо говорити стосовно закону про демобілізацію через позицію вищого військового керівництва, законопроектом, про який я сказав, Верховна Рада може встановити додаткову відпустку, наприклад, тривалістю: 10 календарних днів, якщо особа виконує обов'язки військової служби у зоні бойових дій протягом року; 20 календарних днів, якщо особа проходить службу в зоні бойових дій протягом двох років; 30 календарних днів, якщо особа виконує обов'язки військової служби на території, де проводяться бойові дії протягом трьох років; і 40 календарних днів, якщо особа проходить цю службу на території виконання бойових завдань протягом чотирьох років.

Ми вважаємо, що хоча б це може стати якоюсь компенсацією, щоб наші герої мали можливість відпочити.

Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі 3 хвилини – Разумков Дмитро Олександрович. Шановні колеги, після цього 1 хвилина – Бакунець, і голосуємо. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, колеги. Давайте пригадаємо ще трохи. Пам'ятаю бої в цьому залі, як не хотіли в рамках закону закріплювати норму про виплату 15 мільйонів гривень. Дякую колегам з парламенту від усіх груп і фракцій, які за це проголосували. Сьогодні виплати сім'ям загиблих закріплені на рівні закону, а не на рівні постанов уряду, який, м'яко кажучи, і урядом важко назвати.

Є також інше питання. Стосовно наших загиблих хлопців і дівчат, а також тих, хто зник безвісти. Нині суди навмисно не визнають людей загиблими. Такі сигнали вже надходять не з однієї території, не з одного місця, а з усієї держави. Проблема в тому, що просто тягнуть час, щоб не виплачувати 15 мільйонів гривень. Навіть коли приходять побратими і говорять, що людина загинула там-то на їх очах, вони це бачили. Навіть коли є зйомки з дрона після того, як хлопець чи дівчина загинули на фронті, але фізично їх не можна дістати. Це робиться для того, щоб не здійснювати ці виплати, тобто це позиція страуса: голова ховається в пісок і робиться вигляд, що проблеми немає.

Сьогодні ми з вами говоримо, що незабаром має відбутися обмін тілами загиблих 6 тисяч на 6 тисяч. Об'єктивно дуже велика сума для державного бюджету, мова йде про 90 мільярдів гривень. Я дуже хочу почути позицію уряду, міністра фінансів, Прем'єр-міністра, чи закладені ці кошти на виплати родинам загиблих, чи знову вони будуть робити все, прикидатися тушкою або ганчіркою, щоб не виплачувати кошти родинам загиблих? Якщо таких сум немає, то звідки вони їх будуть брати?

Якщо потрібно, думаю, що Верховна Рада і наша команда «Розумна політика» готові долучитися до цього процесу і пошукати в бюджеті кошти на це або запропонувати алгоритм того, як треба виходити з цієї ситуації. Не можна робити вигляд, що проблеми немає, тобто так, як чинить уряд. Ми маємо працювати над вирішенням питання родин загиблих. Ми маємо працювати над тим, щоб такі ганебні ситуації, коли людина точно віддала життя за Батьківщину, а в суді її близькі не можуть цього довести, просто перестали існувати. Це має стати ганебною історією цього уряду, цієї влади, але перестати бути історією України, історією українських захисників і їх родин.

Дякую всім, хто допомагає в цій роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець – 1 хвилина. Будь ласка. Шановні колеги, після цього ми голосуємо.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Група «Довіра». Звичайно, я закликаю підтримати цей законопроект у другому читанні. Він важливий, він, власне, на підтримку родин наших військовослужбовців. Зрозуміло, що сьогодні оплата від держави за те, що людина ризикує своїм життям, є мізерною, тому принаймні компенсація за невикористані дні відпустки буде хоч якоюсь маленькою підтримкою.

Справді доброю і правильною підтримкою для кожної родини, для кожного військовослужбовця буде та, коли родина зможе отримати автомобіль без сплати державного мита. Оце справжня підтримка для родин наших військовослужбовців.

Я закликаю керівництво парламенту, профільний комітет усе-таки зібрати робочу групу, щоб обговорити можливість цього так званого нульового ввезення автомобілів для наших військовослужбовців, тобто без сплати мита.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 10¹ Закону України «Про соціальний і правовий

захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану» ([№ 11495](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

З процедури – Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний пане Голово, я хочу звернутися до вас із проханням поставити на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного, тому що зараз ми маємо переходити до обговорення технічного проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13134](#)), а потім до основного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13135](#)). Усе залежатиме від того, чи буде прийнятий другий, тоді можна повернутися до законопроекту про внесення змін до Податкового кодексу України. Якщо можна, давайте проголосуємо за таку зміну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я, звісно, поставлю цю пропозицію на голосування. Але повідомляю, що до нас уже підходили колеги з фракції «Голос» з пропозицією після цих медичних законопроектів розглянути ще три військових законопроекти. Це друге читання. А зараз ми говоримо про законопроект, який розглядається тільки в першому читанні. Хоча, повторюю, я поставлю цю пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію Ніни Петрівни Южаніної про зміну черговості розгляду питань порядку денного і розгляд спочатку законопроекту № 13135, а потім № 13134. Прошу голосувати.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13134](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту закону до порядку денного сесії. Потрібно 226 голосів, тому прошу сконцентруватися, колеги. Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народну депутатку України Стефанишину Ольгу Анатоліївну для представлення цього проекту закону. Будь ласка, Ольго Анатоліївно.

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, ми з вами вже підтримали у першому читанні законопроект, яким дається можливість використовувати механізм договорів керованого доступу, а саме закупівлю ліків за найнижчими цінами для хворих на спінальну м'язову атрофію, тяжку онкологію, тобто надзвичайно дорогівартісних ліків.

Цим законопроектом вносяться зміни до Податкового кодексу України. Він є допоміжним до того законопроекту. Про що в ньому йдеться? Сьогодні за загальним правилом пацієнти, які отримують безоплатні ліки від держави, повинні сплачувати з них податки: ПДФО і військовий збір. Лікарні, що отримують ліки від держави, також повинні сплачувати єдиний податок. Державне підприємство «Медичні закупівлі України», яке нині закуповує ліки і передає їх на баланс лікарень, також за загальним правилом мало би додатково сплачувати податки, але ми пропонуємо розширити податкові пільги для пацієнтів, лікарень і ДП «Медичні закупівлі України», оскільки це нелогічно. Ми не можемо змушувати пацієнта сплачувати податки з постачання ліків, які він отримує від держави безоплатно.

Сьогодні це правило вже діє для договорів керованого доступу, які поширюються на закупівлю ліків за кошти державного бюджету. Прийняття цього проекту закону дасть нам можливість поширити такі пільги на ті ліки, які будуть купуватися державним підприємством «Медичні закупівлі України» за кошти місцевих бюджетів і за кошти лікарень. Це наступний наш законопроект,

який буде голосуватися сьогодні в другому читанні. До речі, дякую всім, хто подав до нього поправки.

Сподіваюся, що ви підтримаєте цей і наступний законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Про пільги дуже гучно сказано. Насправді йдеться про коригування тих положень Податкового кодексу України, які стосуються договорів керованого доступу і фінансування за рахунок коштів державного бюджету. На сьогодні ліки, які придбаються в межах цих програм, і дохід за ними закладів охорони здоров'я і відповідних департаментів охорони здоров'я державних адміністрацій звільняються від оподаткування податком на прибуток, що абсолютно логічно. Але джерелом фінансування тут є тільки державний бюджет. Відповідно до законопроекту, який буде розглядатися наступним, ми дозволяємо закуповувати ці ліки за рахунок коштів місцевих бюджетів також, тобто саме цей режим повністю поширюється на ці операції. Так само він поширюється і щодо пільг на дохід пацієнтів, які отримують такі ліки безоплатно.

Власне, абсолютно логічний, не можна сказати повністю технічний, але до певної міри таки технічний законопроект, який, мені здається, і обговорювати насправді немає сенсу, бо він, повторюю, абсолютно логічний і доречний.

Прошу згідно з рішенням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики підтримати цей законопроект у першому читанні з урахуванням того, що основний законопроект, від якого він є похідним, сьогодні буде голосуватися в другому читанні, а також скоротити до семи днів строк підготовки його до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, запрошую представників фракцій і груп для обговорення цього проекту закону записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Костюху Анатолію Вячеславовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОСТЮХ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ковальчуку Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Володимирович Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Рівненщина. Шановні колеги! Як зазначили доповідач, автор, і голова комітету, одностайним рішенням цей законопроект був підтриманий нашим комітетом. Власне, коли ми вперше почули про його основні новели і мету, жодних вагань не було щодо підтримки цієї ініціативи. Цей законопроект про створення абсолютно рівних можливостей для всіх учасників ринку, які закупають і безоплатно передають медичні засоби для українців. Якщо після прийняття цього законопроекту буде надаватися така можливість, і нашим пацієнтам, українцям, в результаті стане простіше, легше отримувати ці медичні засоби, нам з вами немає чого вагатися.

Звичайно, ми будемо голосувати і пропонувати всім підтримати наступний законопроект, бо ним надається можливість органам місцевого самоврядування виділяти відповідні кошти і за тією самою системою, за якою сьогодні купують державні підприємства, купувати ці необхідні для українських громадян ліки.

Прошу кожного народного депутата, хто є зараз у цьому залі і відповідально ставиться до цієї проблеми, проголосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Ніні Петрівні Южнаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Дуже небезпечно, коли маніпулюють словами, які впливають на думку людей, говорять про дітей, про забезпечення високовартісними рідкісними ліками пацієнтів. Читайте текст проекту закону і тоді зрозумієте, що відбувається.

Якщо ви не погодилися розглянути зараз основний законопроект, який абсолютно потребує змін для того, щоб не впливало, а саме так зараз написані норми, що, по суті, держава визнала свою неспроможність централізовано за державний кошт закуповувати в необхідній кількості ліки і підключає кошти місцевих бюджетів і спеціалізованих лікарень, притому не зазначаючи, що це робиться на добровільній основі... Тобто якщо в них є гроші та бажання, то вони можуть долучитися до закупівель за договорами керованого доступу. Якби ви поспілкувалися зі своїми знайомими, які володіють цією темою, то зрозуміли, що це дуже небезпечний прецедент.

Вчора представники Міністерства охорони здоров'я України казали, що писали цю норму спільно з Міністерством фінансів України. Справді, грошей в державному бюджеті не вистачає, тому Мінфін погодився, що залучаються додатково кошти місцевих бюджетів і спеціалізованих лікарень.

Я прошу в усіх випадках залучення таких додаткових коштів зазначати, що це робиться добровільно, тобто місцеві органи влади і спеціалізовані заклади добровільно, якщо в них є надлишкові кошти, долучаються до укладення договорів керованого доступу, щоб купити дуже дешево необхідні ліки. Відмовилися вносити цю поправку. А це означає, що все непрозоро і тут знову обман. Я проти того, щоб ми голосували такі проекти законів. Уточніть основний, а потім будемо переходити до законопроекту про внесення змін до Податкового кодексу України, який теж написаний абсолютно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна, фракція «Голос».

Передаєте слово Стефанишиній, так?

Будь ласка, Ольго Анатоліївно.

СТЕФАНИШИНА О.А. Знаєте, думаю, що дуже небезпечно, коли деякі фракції починають маніпулювати не для того, щоб допомогти хворим людям. Ми зараз говоримо про хворих, я особисто знаю їх, вони чекають можливості отримати ліки від держави. На превеликий жаль, представники деяких фракцій, дійсно, маніпулюють словами і кажуть таке, чого немає в цьому законопроекті.

Насамперед хочу сказати, що цей законопроект про добровільність. Кожна лікарня, місцевий орган можуть лише добровільно долучитися до тих цін, за якими сьогодні держава може придбати ліки.

От уявіть собі, лікарський засіб від раку молочної залози коштує на ринку 100 тисяч гривень. Нині державне підприємство «Медичні закупівлі України» може купити його за 10 тисяч гривень, так вони домовилися, і у такий спосіб буде забезпечено набагато більшу кількість пацієнтів. Водночас Київська міська державна адміністрація цей лікарський засіб купує за 100 тисяч гривень і не може придбати його за 10 тисяч гривень, тому що законом нині це заборонено. Усе, про що йдеться у запропонованому мною законопроекті, – це дозвіл Київській міській державній адміністрації, львівській лікарні, Охматдиту, Національному інституту раку купити ці ліки за тими цінами, за якими нині їх купує ДП «Медичні закупівлі України».

Дуже прошу вас підтримати українських пацієнтів. Вони вам не пробачать, якщо ви не будете за це голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка, група «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після цього голосуємо.

Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, хочу звернути увагу, що, дійсно, як уже було акцентовано попередніми промовцями, для того щоб голосувати і казати про правильні чи неправильні речі, які необхідно обговорити, слід читати те, що записано в тексті, саме в тілі законопроекту. Кожен законопроект треба розглядати з урахуванням тих речей, які вже на цей час існують у нашій державі.

Згадайте, півроку тому, коли була істерика і тут, у залі, і в державі, що ціни на ліки необхідно знизити в ручному режимі десь на 100 гривень, мав бути перелік ліків. Вибачте, всі були в аптеках, ціни знизили? Ні, ніхто не знизив. Досі не знаємо перелік медичних препаратів, які ми можемо купити дешевше. Істерія закінчилася.

З прийняттям цього законопроекту, може, дійсно, буде змога це зробити, але є моменти. На сьогодні в державі вже існують програми з придбання ліків за зниженими цінами, вони для окремих категорій осіб, які хворіють на певні захворювання. Як вони будуть відрізнятися?

Ключове в цьому законопроекті те, що необхідно все-таки змінювати або вказати, хто буде контролювати це, а також зазначити, що в разі нецільового використання переданих засобів платник податку зобов'язаний взяти додаткові зобов'язання, мають бути застосовані підвищені ставки податку. А хто буде контролювати? У який спосіб виявляти, у рамках чого? Цього в законопроекті, на жаль, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Білозір – 1 хвилина. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Ніби добрий намір, ми хочемо дати можливість людям проходити лікування вже і за рахунок коштів місцевих бюджетів. Дуже важливе питання стосується саме можливості, а не обов'язку громад купувати через державне підприємство ліки, щоб це, дійсно, не було обманом і щоб це було добровільно.

На сьогодні в нас є Національна служба здоров'я України і наче за пакетами оплачуються послуги. Але я хочу вам відверто сказати, якщо в людини онкологія або ДЦП, або якась особлива орфанна хвороба, то, виявляється, бо до мене звертаються виборці, немає таких пакетів, відповідно люди самі мають це все оплачувати. Немає в людини сотень тисяч гривень на лікування – іди просто помирай. Це, на жаль, реальність.

Чи потрібна нам державна медицина? Нам вона потрібна, але не в такому вигляді, коли пацієнт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону і переходимо до його прийняття. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13134](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до... *(Шум у залі)*. Секунду.

Шановні колеги, перепрошую, ще є рішення комітету щодо попереднього законопроекту: скоротити наполовину строк подання пропозицій і поправок до другого читання.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строку подання пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 13134. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу» ([№ 13135](#)). Це друге читання.

Ми домовилися так: 3 хвилини – Марія Іонова, далі 5 хвилин... *(Шум у залі)*. Южаніна? У мене написано, що Іонова. Добре, Южаніна.

Отже, 3 хвилини – Южаніна, 5 хвилин – Тимошенко Юлія Володимирівна, вона наполягає на голосуванні поправки 43, потім буде чотири поправки від представників групи «Довіра», і голосуємо.

Южаніна Ніна Петрівна – 3 хвилини. Будь ласка.

Прошу голову комітету зайняти місце на трибуні.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Така насправді важлива річ, як цей проект закону і долучення на добровільних засадах коштів місцевих бюджетів, спеціалізованих лікарень і комунальних медичних закладів для придбання дороговартісних препаратів за принципом закупівель державним підприємством «Медичні закупівлі України», була б дуже доброю. Але подивіться на праву

колонку порівняльної таблиці до цього проекту закону. Де ви бачите, що це за умови добровільної участі? Тут чорним по білому зазначено, що особа, уповноважена на здійснення цих закупівель, забезпечує закупівлі: за кошти державного бюджету; за договорами керованого доступу за кошти державного бюджету, за кошти місцевих бюджетів, за кошти суб'єктів господарювання державної або комунальної форми власності, які надають ці послуги. У кожному з цих пунктів наприкінці треба вказати, що за умови добровільної участі.

Наразі проект закону має такий вигляд, що це можуть бути паритетні умови або умови, коли в державному бюджеті немає коштів і зобов'язання щодо закупівлі ліків повністю будуть за рахунок інших джерел, усе це може бути. Абсолютно ніде, в жодному абзаці у правій колонці порівняльної таблиці до проекту закону до другого читання не вказано, що це співфінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів і спеціалізованих закладів на добровільних засадах.

Ми вчора до пізньої ночі працювали над цим проектом закону. Ми за те, щоб голосувати за нього за умови доповнення положень словами, якими надається гарантія, що, крім закупівлі за рахунок коштів з державного бюджету, якщо є необхідність додатково закупити препарати, можуть долучатися кошти місцевих бюджетів і спеціалізованих закладів. Це розв'язало б усі проблеми, не треба було б нікого звинувачувати. Ви, члени профільного комітету, можливо, розбираєтеся трохи більше в ліках, але, читаючи проект закону, зовні мені як аудитору абсолютно очевидно, що це не означає добровільність залучення коштів.

Отже, прошу зараз не приймати законопроект у цілому. Будь ласка, проведіть засідання комітету, а на наступному пленарному засіданні, наприклад завтра, можна прийняти цей законопроект, зробіть добру справу. Я не хочу читати те, що говорять медики із областей, які точно бачать перекладання зобов'язань і недієздатність держави щодо забезпечення. Усе було б нічого, але в державному бюджеті насправді не вистачає коштів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі. У нас записано: 5 хвилин – Юлія Володимирівна Тимошенко, вона наполягає на голосуванні поправки 43, після цього, шановні колеги, 2 хвилини – Устінова, 2 хвилини – Білозір, і голосуємо.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі! Це дуже добрий законопроект, який, безумовно, потрібно приймати, тут немає жодних питань. До цього законопроекту ми внесли одну важливу поправку на базі роботи тимчасової слідчої комісії, яку я очолюю.

Про що йдеться, дорогі друзі? У дуже багатьох законопроектах зазначена спеціальна система внутрішньої реєстрації для препаратів, які зареєстровані та сертифіковані компетентними органами Сполучених Штатів Америки, Великої

Британії, Швейцарської Конфедерації, Японії, Австралії, Канади, держави – члена Європейського Союзу чи компетентним органом Європейського Союзу. Наша тимчасова слідча комісія запропонувала не проводити внутрішньої, української, реєстрації цих препаратів, якщо вони мають реєстрацію такого найвищого рівня.

Ви розумієте, про що мова? Лікарські засоби, які мають найвищий рівень реєстрації та сертифікації у світі, які бездоганної якості, чомусь продовжують реєструвати в Україні, збираючи додаткові кошти з тих, хто завозить ці препарати, перешкоджаючи в реєстрації. Півроку відбувається реєстрація, а іноді рік і довше. Це означає, що навіть, якщо якась компанія, що завозить ці якісні препарати в Україну, виграла державний тендер, потім можуть не зареєструвати препарати і, по суті, у такий спосіб руйнувати і конкуренцію, і забезпечення країни лікарськими засобами. Ідея дуже проста: якщо такі лікарські засоби мають найвищий у світі рівень реєстрації, то не потрібно їх ще раз тут, в Україні, реєструвати, особливо враховуючи, що ми вже стаємо, по суті, членом Європейського Союзу, а там не потребують реєстрації такі препарати. Цей зайвий бюрократичний і дуже корумпований процес призводить до руйнації забезпечення країни якісними лікарськими засобами.

Ми пропонуємо ці лікарські засоби просто не реєструвати внутрішньо, в Україні, що є нормою для всіх країн світу, які сприймають саме такий високий рівень реєстрації. Я не буду говорити про це 5 хвилин.

Дуже прошу поставити поправку 43 на голосування для врахування, тому що ми у такий спосіб подолаємо цілий шмат корупції і спростимо всю систему забезпечення ліками України. Прошу поставити на голосування поправку 43.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Яка позиція комітету, Михайле Борисовичу? Може, з трибуни краще.

Михайле Борисовичу, ви почули пропозицію Юлії Володимирівни. Поправка 43. Будь ласка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Те, про що каже Юлія Володимирівна, дійсно дуже важливо, але, колеги, щодо законопроекту № 13135, на жаль, не можна застосувати норму статті 116. Ця поправка не відповідає предмету правового регулювання самого законопроекту. Зміни, про які каже Юлія Володимирівна, треба вносити, але, на жаль, не в цьому законопроекті. Поправка не відповідає предмету правового регулювання законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування для врахування поправку 43 авторства Юлії Володимирівни Тимошенко і колег. Вона комітетом відхилена. Позицію комітету ви почули так само, як і аргументацію обох сторін. Прошу голосувати.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, далі 2 хвилини – Устінова, 2 хвилини – Білозір, і голосуємо. Потім я дам вам відповідь на запитання, які були.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, у мене величезне прохання підтримати цей законопроект і підтримати наших, українських, пацієнтів. Про що в ньому йдеться? Якщо ви хочете купувати за «закритими» цінами, коли держава домовляється з виробниками, і ви, місцева влада, не маєте такої можливості, то тепер у вас така можливість буде. Ви не зобов'язані передавати кошти місцевих бюджетів.

Я розумію, що зараз деякі народні депутати будуть кричати, що хочуть перекласти відповідальність, а також лікування на кошти місцевих бюджетів. Так і є. Але законопроектом дається можливість купувати за дешевшими цінами, а не, вибачте, далі займатися «схематозом», коли держава купує препарати за 10 тисяч, а ви за 100. Звичайно, дуже не хочеться ці годівнички передавати і купувати за дешевшими цінами. Ми як народні депутати маємо зробити цей крок і дати змогу лікарням за кошти місцевих бюджетів купувати лікарські засоби за цінами, за якими купує держава. Вони не зобов'язані цього робити, а лише матимуть таку можливість.

Знаєте, коли ми запустили ДП «Медичні закупівлі України», почали купувати лікарські засоби великими поставками і укладати таємні договори з виробниками... А що таке таємний договір? Я вам можу сказати, що в нас іноді офіційна ціна 20 тисяч євро в реєстрі референтних цін, а ми реально купуємо за 1 тисячу. Ми офіційно не міняємо цю ціну, щоб потім з інших країн не мали змоги сказати, що вони хочуть такі самі знижки, як для України. Ми маємо зараз дати цю можливість

Будь ласка, не слухайте, коли вам розказують, що щось перекладається на місцеві бюджети. Це руйнує «схематоз», коли іноді на пацієнтах заробляють місцеві органи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір – 2 хвилини. Будь ласка.

Потім ще Геращенко замість своєї поправки...

БІЛОЗІР Л.М. Шановні співавтори цього законопроекту, ви кажете, що, дійсно, держава через ДП «Медичні закупівлі України» домовляється і купує дешеві ліки, є економія. Економія – це добре. Але що купується? Ліки не завжди якісні. Імуносупресивна терапія. Коли проводиться дороговартісна пересадка, наприклад, нирки чи печінки, все одно потрібні дороговартісні ліки. Купують дешеві ліки, які потім не використовуються.

Якщо ви кажете, що для місцевого самоврядування це тільки можливість, а не обов'язок, то чому поправки 14, 20, 22 і 25 представників депутатської групи «Довіра» були відхилені? Вони змістовно пов'язані одна з одною і стосуються того, що укладення договорів керованого доступу за кошти місцевих бюджетів здійснюється виключно за ініціативою відповідних органів місцевого самоврядування. Зазначу, що позиції Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України і групи «Довіра» співпадають щодо того, що тут є певні колізії. Можливо, їм доведеться обов'язково, а не добровільно купувати ці засоби і укладати договори.

Поправка 20 спрямована на виключення із проекту закону положень про визначення Кабінетом Міністрів України розміру та порядку сплати винагороди особі, уповноваженій на здійснення таких закупівель. Це буде економія. Чому органи місцевого самоврядування мають ще сплачувати винагороду за медичні закупівлі ДП «Державні закупівлі України»? Вважаю, що на це теж будуть витрачатися певні додаткові кошти.

Я вас дуже прошу звернути увагу, що такі благі наміри можуть вилитися в те, що це буде обов'язково і фактично закуповуватимуться не зовсім якісні ліки. Я вам хочу сказати, якщо питання стосується проблем із серцем, тиску, імуносупресивної терапії, онкології, хороші ліки не закуповуються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще 2 хвилини – Геращенко, після цього 1 хвилина – Радущий, відповіді на запитання, які прозвучали, і голосуємо.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» теж хоче звернутися до деяких фракцій і груп і нагадати їм народну істину, що дуже часто благими намірами стелиться дорога до пекла. У нас поки що не прийнято закон про лобізм, але іноді в цьому залі ми бачимо лобізм в його найгірших варіаціях.

Ідея дуже правильна. Очевидно, що потрібно навести лад із ліками та спростити доступ пацієнтів до ліків. Але я хочу продовжити дуже важливі тези професійних колег у цьому залі, зокрема пані Южаніної та Білозір, які абсолютно правильно зазначили: якщо є бажання щось перекласти на органи місцевого самоврядування, потрібно дати їм інструментарій або не звалювати на голову місцевого самоврядування, яке цей зал уже пограбував 129 разів, ще і це. Тому, деякі ліберальні колеги, будь ласка, не маніпулюйте!

Ми дуже раді, що зараз у залі відбувається фахова дискусія про те, як зважити два ризики: доступ до ліків і можливість ці ліки закупити. Як знайти професійне рішення це поєднати без маніпуляцій і брехні та з хорошим настроєм зробити так, щоб у нас прозвучало зобов'язання голови профільного комітету знайти компроміс – доступ до ліків і гроші на ліки. Тоді фракція «Європейська солідарність», яка завжди наполягає на фахових рішеннях... Наголошую, пані Южаніна подає фахові пропозиції, важливо їх чути, а не маніпулювати і брехати з цієї трибуни. Тоді фракція «Європейська солідарність» це підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Радуцький – 1 хвилина. Він відповість на все, що тут почув, і голосуємо (*Шум у залі*). Він сам попросив 1 хвилину. Можна, щоб він сам вирішував?

РАДУЦЬКИЙ М.Б. А можна з початку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обнулите час.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Насамперед я хотів би подякувати пані Ніні Петрівні Южаніній і Оксані Білозір. Дійсно, коли цей законопроект розроблявся, не передбачалося, що за кошти місцевих бюджетів мають обов'язково здійснюватися закупівлі. У мене є пропозиція. Ваше зауваження слухне, тому я як голова комітету разом із паном Данилом Гетманцевим, який тут сидить, до паралельного законопроекті № 13134 внесемо поправку, що участь в укладенні договорів керованого доступу за кошти місцевих бюджетів тільки добровільна.

Ще раз наголошую, що вдячний вам за розуміння того, що договори керованого доступу потрібні.

Що стосується... Пані Оксано, ви праві в усьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса. Пані Лариса.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Пані Ларисо. Я просто на представників фракції «Європейська солідарність» дивлюся і згадав Оксану.

Не завжди все, що закуповується, погано чи добре. За договорами керованого доступу закуповуються тільки інноваційні ліки і ліки, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів

керованого доступу» ([№ 13135](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, колеги.

Костенко висловить пропозицію. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, прошу уваги. Пане Голово, прошу поставити на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і розглянути зараз три важливі військові законопроекти: [№ 13305](#) і [№ 13306](#) про внесення змін до Митного та Податкового кодексів України щодо створення сприятливих умов для виробництва дронів на оптоволокну та [№ 13229](#) щодо добровільного долучення до військ фахівців старше 60 років.

Прошу розглянути ці законопроекти першочергово.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є така пропозиція (*Шум у залі*). Зараз. Я поставлю її на голосування, можна? Я поставлю одну, а потім ви внесете свою, але давайте почергово.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Костенка про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід до розгляду законопроектів № 13305, № 13306 і № 13229. Правильно я розумію? Шановні колеги, це військові законопроекти. Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Одну секунду.

Є ще пропозиція Кожем'якіна, так? Що у вас?

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Руслане Олексійовичу, з повагою до колег і до пана Романа, я хочу попросити все-таки розглянути зараз законопроект [№ 12233](#), поки є кому голосувати. Ми давно вже його готували, ветерани війни зачекалися такого закону. Він щодо розвитку

спорту ветеранів війни. Це важливо. Можна поставити цей законопроект на голосування без обговорення, там усе зрозуміло, пан Герасимов зняв свої поправки. Будь ласка, якщо можна, давайте зараз проголосуємо його, а потім всі військові законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я розумію, що спорт для ветеранів важливий, але ми щойно прийняли процедурне рішення Верховної Ради. У мене написано, що будуть виступи Никорак, 3 хвилини, і Мокан, 3 хвилини. Давайте зніmemo цю пропозицію і перейдемо... *(Шум у залі)*.

Спочатку розглянемо три військові законопроекти, а потім, якщо буде така необхідність, перейдемо до цього. Пропоную почати з того, про що сказав пан Роман *(Шум у залі)*. Ви не проти?

З процедури – Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановний Руслане Олексійовичу! Оптоволочно зараз не просто потрібне нашим солдатам на фронті, воно рятує життя, але ми, на жаль, нині відстаємо від країни-агресора в цьому компоненті. Пропоную, якщо ви не проти, без обговорення (увага!) підтримати рішення комітету про прийняття за основу та в цілому обох законопроектів. Екстремально важливо прийняти сьогодні ці законопроекти.

Також звертаюся до вас із проханням поставити потім на голосування пропозицію про невідкладне підписання законів (проекти № 13305 і № 13306) для того, щоб уже сьогодні вони були підписані, щоб оптоволочно потрапило в набагато більших опціях до військ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми вчора обговорювали це на засіданні Погоджувальної ради. Єдине, що деякі фракції були проти голосувати ці законопроекти без обговорення. Я радий, що вони змінили свою думку.

Шановні колеги, немає заперечень? Ми можемо без обговорення обидва законопроекти проголосувати за основу та в цілому. Тоді почергово.

Шановні колеги, я ставлю пропозицію... *(Шум у залі)*. Я відповів, ми проголосуємо ці законопроекти і я поставлю вашу пропозицію. Зараз приймаємо рішення без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проектів законів «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввезним митом товарів, що ввозяться на митну

територію України для потреб безпеки і оборони, та усунення технічних неузгодженостей» ([№ 13305](#)), «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони» ([№ 13306](#)) та «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо проходження військової служби за контрактом особами, які досягли граничного віку перебування на військовій службі» ([№ 13229](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Як ми і говорили, без обговорення. Я одразу... Секунду.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про визначення цих законопроектів невідкладними та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Тепер переходимо до голосування самих законопроектів. Я буду ставити пропозиції по чергові.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони, та усунення технічних неузгодженостей» ([№ 13305](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 13305 у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони» ([№ 13306](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 13306 у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний законопроект можемо прийняти за основу, так? *(Шум у залі)*. Ні, дивіться, ми цей прийняли, далі законопроект № 13229 за основу... *(Шум у залі)*. Ви хочете законопроект № 13229 обговорити? Ви хочете з обговоренням?

Зараз Олександр Сергійович скаже. Давайте, Олександр Сергійовичу, висловіть пропозицію.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати прийняті сьогодні Верховною Радою України закони (проекти № 13305 і № 13306) та негайно направити їх на підпис Президентові України. Немає заперечень?

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, можемо так само без обговорення проголосувати законопроект № 13229 за основу?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо проходження військової служби за контрактом особами, які досягли граничного віку перебування на військовій службі» (№ 13229) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Далі ставлю на голосування пропозицію шановного народного депутата Кожем'якіна про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід

до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни» ([№ 12233](#)). Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у мене написано: 3 хвилини – Никорак і 3 хвилин – Мокан. Мокан і Никорак відмовляються від виступів, тому будемо одразу голосувати законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни» (№ 12233) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» ([№ 13157](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії цього проекту закону. Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може, без обговорення? Артуре, без обговорення? Ні?

Тоді запрошую до слова заступника міністра фінансів України Єрмоличева Романа Володимировича.

Ненадовго вас вистачило, щоб без обговорення, колеги.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В., заступник міністра фінансів України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення». Зазначений закон був прийнятий 16 липня 2024 року.

Зміни до Податкового кодексу України є технічними, вони пов'язані з прийняттям вищезгаданого закону. Зокрема пропонується зобов'язати: платників екологічного податку та рентної плати за спеціальне використання води обчислювати свої податкові зобов'язання з урахуванням даних з інтегрованих довкіллевих дозволів; органи, що видаватимуть інтегровані довкіллеві дозволи, надавати до податкових органів перелік суб'єктів господарювання, яким видано такі дозволи.

Прийняття законопроекту забезпечить належне адміністрування контролюючими органами екологічного податку, рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин та рентної плати за спеціальне використання води.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова для співдоповіді від комітету запрошується голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Друзі, це достатньо простий законопроект. Ми з вами провели велику реформу, прийняли Закон України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення». Відповідно до цього закону змінюється система видачі дозволів, пов'язаних з екологічними нормами. Це дозволи на спеціальне водокористування, дозволи на здійснення операцій з оброблення відходів і дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Ці дозволи змінюються на інтегровані довкіллеві дозволи. Уся система змінюється. Попередня система оподаткування операцій, пов'язаних з цими дозволами, була прив'язана до старих дозволів. Закон набуває чинності з початку серпня, у перших числах. Якщо ми з вами вчасно не внесемо зазначені зміни, то відповідні платежі справлятися не будуть, тобто ми просто зірвемо систему справляння екологічних платежів і буде лихо.

Комітет підтримав цей законопроект і рекомендує Верховній Раді прийняти його за основу. Також ми просимо скоротити наполовину строк подання поправок і пропозицій до законопроекту, щоб встигнути прийняти його в цілому, відповідно внести ці, дійсно, з одного боку, технічні, а з іншого боку, дуже важливі зміни для того, щоб система екологічного оподаткування і система справляння платежів за дозволи продовжила діяти.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для обговорення законопроекту запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Федір Веніславський, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, законопроект, який презентував голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, дуже актуальний. Прошу підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за лаконічність.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Пане головуєчий, прошу Ніні Петрівні Южаніній передати слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, правда ж, нікому не подобається, коли вас обманюють, і ви про це дізнаєтеся. Тому мене дивує... Почитайте, будь ласка, цей проект закону. Я звертаюся до заступника міністра фінансів Єрмоличева.

Ви що, наробили там помилки у трьох словах чи двох реченнях? Чому цей проект закону не можна зараз прийняти за основу та в цілому? Його необхідно приймати за основу та в цілому. А буде розглядатися він у другому читанні лише тому, щоб застосувати частину першу статті 116 Регламенту Верховної Ради України для доопрацювання та усунення суперечностей.

Я взяла слово попросити, щоб ви наступного разу, коли ми будемо приймати в другому читанні цей проект закону, подивилися дуже уважно на те, що туди буде внесено. І не дай Боже, якщо буде хоча б одна поправка, яка стосуватиметься підвищення податків, якихось преференцій комусь чи якихось подачок за всі голосування, які зокрема вчора відбувалися тут, у залі.

Я хочу, щоб ті активісти, які ніби борються з корупцією, саме звернули увагу на цей проект закону до другого читання, тому що коли ви тут покриваєте абсолютно неприйнятні речі, мене дуже дивує, чому ж ви так п'ять років тому просто захлиналися від своєї роботи. Будь ласка, виконуйте її зараз, щоб усе суспільство знало, що відбувається в залі.

Ми за те, щоб прийняти законопроект за основу та в цілому. Якщо тільки за основу – голосувати не будемо, бо під час наступного читання ви не впізнаєте цей законопроект і знайдете дуже багато цікавих речей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок, фракція «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, думаю, ми усвідомлюємо, зважаючи на тонни забруднюючих речовин, які викидаються нині у контексті повномасштабного вторгнення, що потрібно буде переглянути все законодавство, яке стосується довкілля.

Стосовно цього законопроекту. Мова йде про те, що, як зазначено в пояснювальній записці, узгоджуються положення Податкового кодексу України та закону України від 16 липня 2024 року [№ 3855-IX](#), який дійсно набирає чинності з 8 серпня цього року, і нам необхідно систематизувати податкове законодавство щодо цих інтегрованих довкіллевих дозволів.

Фракція «Батьківщина» пропонує також, як і Ніна Петрівна, яка виступала перед цим, проголосувати цей законопроект за основу та в цілому. З огляду на те, що не вносяться жодні зміни до ставок, баз оподаткування і всього іншого, немає підвищення, ми просимо поставити на голосування цей законопроект за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую за виступи.

Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

З процедури – Разумков. Будь ласка, 1 хвилина.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, можна перед голосуванням законопроекту за основу запитати фракції і групи: хто буде заперечувати щодо голосування в цілому? Просто зважаючи на те, що говорили колеги, ми зрозуміємо, скільки буде голосів за цей законопроект у першому читанні, ну, якщо за основу. Тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Слуга народу» уже заперечує.

РАЗУМКОВ Д.О. Бачите, уже фракція «Слуга народу» заперечує. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» ([№ 13157](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строку подання пропозицій і поправок для підготовки цього законопроекту до другого читання. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо правового регулювання письмового провадження та вчинення окремих процесуальних дій» ([№ 13178](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включено до порядку денного сесії.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки» ([№ 11345](#)). Це друге читання.

Колеги, ми домовилися так: Ірина Володимирівна Геращенко – 3 хвилини, Євтушок – 5 хвилин, Цимбалюк – до 5 хвилин. Добре.

Тоді з вас розпочнемо, Ірино Володимирівно. Будь ласка, 3 хвилини.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я наполягатиму на голосуванні однієї поправки для врахування і однієї поправки для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку ми поставимо на голосування всі поправки для врахування... (*Шум у залі*). Чекайте, у вас є поправки, пане Євтушок і пане Цимбалюк? Будете наполягати? На підтвердження? О'кей.

Ірино Володимирівно, тоді я пропоную вам зараз виступити, поставимо на голосування поправку для врахування, потім виступлять колеги, далі поставимо вашу і Євтушка поправку на підтвердження.

Геращенко – 3 хвилини. Поправка для врахування. Тільки скажіть, будь ласка, її номер.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Спочатку, шановні колеги, про що цей законопроект. Він стосується проблематики, яку фракція «Європейська солідарність» порушує з 2022 року, зокрема нормального облаштування бомбосховищ та укриттів, і не просто перекладання відповідальності на самих

українців, а визначення, хто несе відповідальність за їх утримання і облаштування, на чиему балансі вони перебувають, як усе це фінансується.

Мені дуже прикро, що фахові законопроекти представників фракції «Європейська солідарність» не включаються до порядку денного тільки через неправильні (в лапках) прізвища авторів, і тому те, що реєструє «Європейська солідарність» з 2022 року, на жаль, блокується.

Але, як ми бачимо, події воєнного часу показують правоту нашої команди: чи мова йде про бомбосховища, чи мова йде про фортифікаційні споруди. Знаєте, ми сьогодні цей «плач Ярославни» від «служби народу», який вперше відвідав Слов'янськ, Краматорськ та з трибуни тут нещодавно виступав, кажучи, що шокований станом там фортифікаційних споруд і необхідно негайно виділити кошти на облаштування оборонних споруд на прифронтових територіях, вислухали з великою цікавістю. Ми вам про це говоримо з 2022 року, а то і раніше, але у відповідь ви голосуєте за кешбеки, марафон, що завгодно, тільки не за надання коштів для облаштування бомбосховищ і споруд, а потім дивуєтесь, що в нас відбувається нині на Сумщині, Запоріжжі. Нагадаю, інші «служби» писали, що в 2015–2019-х роках на Запоріжжі не було фортифікації. Так там був глибокий тил тоді. А зараз фронт щодня наближається вже до Дніпропетровської області, Запоріжжя в нас не тилловий регіон і очевидно, що там потрібні дуже серйозні фортифікації.

А тепер прошу поставити на голосування для врахування поправку 193 авторства мого і колег, яка стосується такого. У нас нині все, що можна, всі проблеми країни ви перекладаєте з влади на воєнний стан. На жаль, ви не врахували цієї поправки про те, що облаштування бомбосховищ і таке інше має фінансуватися і братися на баланс органів влади, а не самих мешканців. Цей весь блок ми пропонуємо вилучити з цього законопроекту. Якщо ж законопроект буде прийнято в такому вигляді, він буде недієвий. Нам потрібно дуже чітко написати, хто несе відповідальність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для врахування поправку 193 авторства Ірини Володимирівни Геращенко та її колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 107.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Тепер Михайло Михайлович Цимбалюк – 5 хвилин, так? Добре. Потім Сергій Євтушок – 5 хвилин, і далі поправки на підтвердження. Через 5 хвилин ми будемо голосувати поправки для підтвердження.

Дмитре, у вас поправка? Для врахування? Виступ? О'кей.

Давайте тоді зараз – Дмитро Олександрович, потім виступ від фракції «Батьківщина». П'ять хвилин? Три хвилини.

Дмитро Олександрович Разумков – 3 хвилини. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Сьогодні вже колеги казали, що в нас усе, що погано, називається укриття. Були укриття на Харківщині, але ворог зайшов і дійшов до Вовчанська. Були укриття на Курахівському напрямку, але ворог їх пройшов, навіть позаймав. Думаю, що колеги знають, це не великий секрет, що були навіть позиції, на які зайшли без бою, які не були здані. Просто таке враження, що на цьому хтось намагається заробити. Були укриття, будівництво яких коштувало мільярди, десятки мільярдів гривень, які освоював Найєм разом із Кубраковим, якими так захистили енергетичну інфраструктуру України, що виходить стаття, де написано, що Трипільська ТЕС захищена на сто відсотків, минає два тижні і той самий міністр доповідає, що Трипільська ТЕС знищена на сто відсотків, причому ніхто не поніс відповідальності. До речі, думаю, колегам варто було б про це запитати.

Аналогічна ситуація сьогодні на Сумщині. Дивіться, можна розказувати про Вовчанськ, що не могли побудувати «укрепи», тому що ворог був поблизу кордону і обстрілював цю територію. Скажіть, будь ласка, чи є якісь «темники», якісь пояснення щодо того, як комунікувати історію про те, що українська армія перебувала на території Курщини і точно був час на будівництво фортифікації на кордоні Сумської області з Курською. Тобто це ж були десятки... Які десятки? Півтори тисячі кілометрів, якщо я не помиляюся, були під контролем української армії на Курщині. І ми не змогли чи не захотіли побудувати ці фортифікації? Чи побудували так, що просто витратили кошти, а їх немає?

За це хтось колись нестиме відповідальність? Щодо цього я сподіваюся, що наша тимчасова слідча комісія попрацює, але без допомоги Верховної Ради, думаю, нікуди далі це не рухатиметься. Якщо міністри, які за це відповідають, не несуть відповідальності, нічого далі відбуватися не буде.

Дуже зручно розпилити мільярди гривень, і потім спокійно піти і займатися громадсько-політичною діяльністю. Так? А далі розповідати, які вони великі фахівці. Було б непогано, щоб цих фахівців, так само як і уряд, який розказував, що третя лінія оборони побудована на сто відсотків... Давайте запропонуємо шанованому або не дуже уряду відправитися на третю лінію оборони і побути там хоча б декілька днів. Просто є проблема, що третя лінія оборони, яка на той момент існувала, сьогодні вже під контролем ворога. Чомусь я не здивуюся, якщо цей уряд звідти не повернеться. Не знаю, наскільки це буде велика втрата для українського суспільства, але факт залишається фактом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк — 5 хвилин.
Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні президіє, колеги! Представники фракції «Батьківщина» подавали до цього законопроекту поправки. Ми взагалі вважаємо його дуже важливим, бо період війни з 2014 року і повномасштабного вторгнення з 2022 року продемонстрував, що тема укриттів і підготовка населення до такого

роду захисту життя, здоров'я та навчання дітей є надзвичайно важливими. Тут потрібно підходити комплексно. Ми подавали саме щодо цього, повторюю, поправки, деякі з них враховані, дякуємо за це авторам і комітету.

Насамперед хочу сказати, що до другого читання були враховані поправки в частині ініціативи створення класів безпеки і погодження з Міністерством освіти і науки України. Повинна бути державна політика щодо того, які мають створюватися класи з безпеки життєдіяльності, які фахівці повинні навчати дітей і доросле населення правилам поведінки, необхідно врахувати пропозицію про те, щоб зобов'язати місцеві як районні, так і обласні адміністрації повідомляти громадськість у разі загрози паводків, повеней тощо, тобто надзвичайних подій. Це має бути однозначно і це позитив. На жаль, не вдалося цей законопроект настільки вдосконалити, щоб фракція «Батьківщина» підтримала його. Поясню чому.

Залишилися серйозні недоліки, бо саме повноваження на створення центрів безпеки цим законопроектом покладається на органи місцевої влади, місцевого самоврядування. Тобто виділення коштів на обладнання, будівництво укриттів, центрів, об'єктів інфраструктури, що обладнають спеціальними засобами, – усе це покладається на органи місцевого самоврядування, що, на нашу думку, є неправильним, бо це зобов'язання держави. Хай би Кабінет Міністрів України, як ми це пропонували, виділяв кошти для створення таких центрів, тоді, справді, вони будуть однакові в різних територіальних громадах незалежно від бюджету, бо один може бути в Івано-Франківській області, а інший в Полтавській області, де бюджет таких міст, як, наприклад, Кременчук, значно більший, ніж бюджет міст на території інших областей. Є ризик, що в нас ці центри життєзабезпечення будуть різними за наповнюваністю, системою підготовки і ознайомлення населення.

Дуже важливо, щоб такий закон розв'язував ще проблему того, у який спосіб внести зміни для будівництва, щоб усі ці нові дошкільні та шкільні заклади, загалом освітні, медичні будувалися згідно з вимогами і стандартами та мали сховища, у яких розмістилася б максимальна кількість людей. Частково, заради справедливості, цим законопроектом вирішується питання щодо стандартів.

Також ми маємо розуміти питання стосовно доступу до укриттів. Чи розв'язується цим законопроектом проблема, що нині існує, коли деякі укриття, які належать органам місцевої влади і державним установам, залишаються закритими для доступу всіх інших громадян. Це проблема. На жаль, цим законопроектом вона не розв'язується, а знову вирішення питань покладається на органи місцевої влади. Чи зможуть органи місцевої влади це вирішити? Ми бачимо не тільки по всій Україні, а і на прикладі нашої столиці, що проблема залишається.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій достойна того, щоб мати додаткові повноваження. Це однозначно. Сьогодні ДСНС – це бойовий підрозділ Міністерства внутрішніх справ України, це люди, які перші реагують на ці виклики. Їм честь і хвала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Сергій Євтушок – 5 хвилин і поправка на підтвердження... Назвіть номер поправки. Ще на одній поправці наполягає Ірина Володимирівна.

Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, Олександрє Сергійовичу. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, що в нас відбувається протягом цих багатьох років? Допомога переселенцям – органи місцевого самоврядування, фортифікації – органи місцевого самоврядування, інші якісь питання, зокрема забрати ПДФО від військових – забрали в органів місцевого самоврядування. Можливо, якщо ми передбачаємо їхню відповідальність і зобов'язуємо їх будувати фортифікаційні споруди, допомагати в розміщенні переселенців, задовольняти якісь інші потреби, то давайте будемо намагатися в наших нормативно-правових актах шукати джерела, якими наповнити їхні бюджети, а не тільки забирати.

У цьому контексті я хотів би звернутися до Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Саме ви, колеги, маєте створювати баланс між центральними органами влади і органами місцевого самоврядування. Якщо говорити словами материнськими, щоб у них не відбирали все, а натомість зобов'язували все робити не знати, за які кошти. Навпаки, ви маєте створювати баланс і давати можливість наповнювати їхні бюджети, не забираючи податок на доходи фізичних осіб з військовиків. Тоді буде все нормально, будуть реалізовані всі наші програми. Дуже добре про ці аспекти сказав мій колега Михайло Михайлович Цимбалюк у попередньому виступі.

Шановні колеги, з огляду на такі абсолютно ненормальні відносини, коли відповідальність покладають на органи місцевого самоврядування і зобов'язують їх виконувати завдання, не надаючи джерел фінансування, фракція «Батьківщина» не може цей законопроект підтримати апріорі.

Давайте зрозуміємо, що нині відбувається з фортифікаційними спорудами, як вони були збудовані за попередні кілька років і продовжують будуватися. Де той принцип пріоритетності? Ми бачимо, що десь у найвіддаленіших селах, де теоретично може і не бути бомбардувань, уже давним-давно збудовані фортифікаційні споруди, бомбосховища в школах і все інше. Чому? Тому що хтось із чиновників, суб'єктів владних повноважень, напевно, десь і колись або навчався, або має родичів там. Тобто не визначена пріоритетність закладів освіти щодо будівництва бомбосховищ. Тут потрібний системний підхід.

Стосовно поправки на підтвердження. Прошу, шановний пане головуючий Олександрє Сергійовичу, поставити на підтвердження поправку 146. У ній ідеться про те, що без погодження загальних зборів власників житла керівником ОСББ може прийматися рішення про встановлення генеруючих установок, які виробляють електроенергію з сонячної енергії. Думаю, це нонсенс. Давайте таку поправку відхилимо, не підтримаємо, а то ми вже багато в цьому залі проголосували такого, що буде скасовано в судах. Не можемо ми приймати

рішення щодо того, щоб, не запитуючи у власників житла, за рішенням керівника ОСББ встановлювати сонячні панелі.

Прошу поставити на підтвердження цю поправку і не підтримувати її.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це поправка 146, правильно я розумію?
Колеги, запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.
Пане Сергію, будь ласка, позиція комітету.

МАНДЗІЙ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, позиція комітету – підтримати цю поправку. Я хочу звернути увагу на те, що ця норма буде діяти тільки на період воєнного стану.

Крім того, шановний колега висловив свою думку щодо рішення, яким буде встановлено той чи інший енергогенеруючий елемент. Воно буде прийматися головою ОСББ, а відповідно голову ОСББ обирають ті самі мешканці. У період воєнного часу ми не повинні надовго розтягувати вирішення цих питань, а маємо давати можливість ОСББ як можна швидше встановлювати таке обладнання для забезпечення життєдіяльності наших будинків.

Рішення комітету – підтримати поправку 146.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця для того, щоб проголосувати.

Члени Комітету з питань правоохоронної діяльності, прошу припинити нараду і зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Євтушка про підтвердження поправки 146 авторства Олега Бондаренка та народних депутатів – членів комітету. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтверджено.

На голосуванні цієї ж поправки наполягала Ірина Володимирівна, тому дамо їй 1 хвилину, і далі будемо голосувати.

Геращенко – 1 хвилина. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні народні депутати, хочу подякувати тим колегам, які усвідомлюють нашу відповідальність за те, щоб не знищити реформу ОСББ.

Чого стосувалася поправка? Знову під егідою воєнного стану у нас, ви знаєте, пхають такі лобізм та корупцію, що це страшно. Цією поправкою пропонувалося, щоб рішення на період дії воєнного стану, а потім ще рік у рамках ОСББ приймали не загальні збори, а голова правління або окремий власник.

Ви розумієте, оці 208 народних депутатів, за що голосували? Ви хоч іноді читайте, що пхають ваші колеги, які, ще раз наголошую, знаєте, закону про лобізм немає, але пхають лобізм. Корупцію, ви начебто побороти, але в кожній такій поправці – корупція. Я щаслива, що ми цю поправку провалили.

Дякую всім відповідальним народним депутатам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування щодо законопроекту в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки» ([№ 11345](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 204.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Законопроект вважається відхиленим.

Рухаємося далі. Наступний проект Закону «Про управління відходами видобувної промисловості» ([№ 12180](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 207.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Олександр Степанович Семенець.

СЕМЕНЕЦЬ О.С., заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні народні депутати України! На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про управління відходами видобувної промисловості» (№ 12180), розроблений та внесений Кабінетом Міністрів України. Законопроект розроблено на виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, відповідно до якої Україна взяла на себе зобов'язання з впровадження положень Директиви Європейського парламенту і Ради 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості.

За даними офіційної статистики, в Україні накопичено близько 15 мільярдів тонн відходів. За експертними оцінками, ця цифра становить 36 мільярдів

тонн відходів, 70 відсотків з яких це саме багатотоннажні відходи видобувної промисловості. Мова йде про регулювання екологічного безпечного управління обсягом відходів майже 30 мільярдів тонн. Ці відходи наразі розміщені в териконах, хвостосховищах, шламовідвалах і становлять небезпеку для довкілля.

Проект закону спрямований на визначення правових, економічних та організаційних засад діяльності щодо управління відходами видобувної промисловості для попередження або зменшення негативного впливу на здоров'я і безпеку людей.

Проектом пропонується: встановити термінологію у сфері управління відходами видобувної промисловості, яка буде аналогічна європейській, права та обов'язки суб'єктів господарювання у цій сфері, норми щодо планування діяльності з управління відходами видобувної промисловості; визначити вимоги до фінансового забезпечення для оператора, який має намір здійснювати експлуатацію або експлуатує об'єкт для відходів видобувної промисловості.

Прийняття акта забезпечить врегулювання відносин у сфері управління цими відходами і приведення законодавства у відповідність із законодавством Європейського Союзу. Це дасть змогу залучити необхідний обсяг інвестицій для створення інфраструктури управління цим ресурсом і перетворення сфери управління відходами видобувної промисловості на економічно рентабельну галузь.

Прошу підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Так, будь ласка, проходите на своє місце.

Для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань екологічної політики та природокористування Олег Володимирович Бондаренко. Будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув проект Закону «Про управління відходами видобувної промисловості», який був поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою прийняття цього законопроекту є визначення правових, економічних та організаційних засад діяльності щодо управління відходами видобувної промисловості для попередження або зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я та безпеку людей, спричиненого управлінням відходами видобувної промисловості.

Законопроект розроблено на виконання вимог Закону України «Про управління відходами» і Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Цей законопроект був ретельно опрацьований комітетом. Були досліджені висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, комітетів з питань цифрової трансформації, антикорупційної політики

і центральних органів виконавчої влади, зауваження від бізнес-асоціацій та галузевих об'єднань надрокористувачів, зокрема щодо запровадження фінансового забезпечення виконання зобов'язань оператора відходів видобувної промисловості стосовно здійснення послуг експлуатаційних заходів і необхідності його приведення у відповідність із міжнародними, зокрема європейськими, практиками.

Комітет вважає, що врахування зазначених зауважень можливо під час підготовки законопроекту до другого читання.

До законопроекту наявний висновок щодо його відповідності положенням права Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції у формі таблиці відповідності, який розміщений на офіційному веб-порталі Верховної Ради України.

Враховуючи викладене, комітет рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу. Водночас просимо відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України внести зміни до тексту цього законопроекту, зокрема до Кодексу України про надра, Гірничого закону України та Закону України «Про управління відходами».

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти. Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово народному депутату Олегу Бондаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Володимирович Бондаренко.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги, власне, про що цей законопроект? Цим законопроектом не тільки налагоджується діяльність у сфері управління відходами видобувної промисловості. Що таке видобувна промисловість? Це те саме надрокористування у сфері видобування корисних копалин, критичних корисних копалин, стратегічних, нафти і газу зокрема. Так от, законопроектом не тільки приводяться у відповідність із Законом України «Про управління відходами» – рамковим законом, який ми прийняли в позаминулому році, – вимоги до видобування цих копалин, ним створюються нові можливості. Це можливості щодо управління відходами, які нині розміщені в шламосховищах, відвалах, териконах, так званих техногенних родовищах, тобто родовища, що насправді містять достатньо велику кількість тих відходів, які можна перетворити шляхом обробки, вилучення, збагачення на повноцінні корисні копалини, зокрема

на ті корисні копалини, у яких є потреба відповідно до угоди, що ми підписали зі Сполученими Штатами Америки, відповідно до тих зобов'язань, які у нас є перед іншими інвесторами і країнами. Це законопроект про можливості.

Звісно, ним встановлюється багато вимог стосовно утримання і розміщення відходів, екологічних стандартів управління відходами, а також необхідність подолання того стану, який існує в частині надмірного накопичення цих відходів і відсутності рекультивації кар'єрів або інших місць видобування відходів. Дійсно, це величезне завдання для нашої країни, але ми маємо цю проблематику розв'язати і залишити нашим нащадкам краще майбутнє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Южаніна, фракція «Європейська солідарність».

Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, ми з вами розглядаємо проект Закону «Про управління відходами видобувної промисловості». Що в нас взагалі відбувається з видобувною промисловістю, ви не хочете дізнатися? Тоді я вам розкажу, навіть якщо ви не хочете, тому що від цього насправді залежить майбутнє України.

Була така компанія «Укрнафтобуріння». Вона працювала в 2021 році, мала понад 6 мільярдів гривень прибутку, сплачувала мільярдні податки і видобувала майже 1 мільярд кубометрів газу. Далі прийшла наша держава і рейдернула. Сфальсифікована кримінальна справа, забрали і передали, точніше, віддали до НАК «Нафтогаз України». У НАК «Нафтогаз України» кажуть, що в них супер, вони заробили в 2024 році 1 мільярд гривень. Ще раз, 1 мільярд. І видобули 192 мільйони кубометрів газу. Тобто замість майже 1 мільярда кубометрів газу, що було, стало 192 мільйони, замість прибутку понад 6 мільярдів гривень, стало 1,2 мільярда гривень. Ми ж із вами розуміємо, правда, що курс гривні 2021 року і 2024 року – це теж різні речі.

Обвалили, знищили видобувну компанію. І замість того, щоб видобувати газ, який сьогодні конче потрібен, бо ми не розуміємо, з чим заходимо в цю зиму; замість того, щоб сплачувати мільярдні податки, – усе знищили. Для чого? Щоб усе вкрати. Посадили туди своїх менеджерів – і крадуть, крадуть, крадуть.

Знищили саме розуміння, що таке приватна власність. Чи вона хоч якось захищена в нашій державі? Вона просто нищиться. Ми перетворилися на Північну Корею з погляду поваги до приватної власності, до іноземних інвесторів. Усе це буде мати наслідки, але не для вас, а для кожного іншого українця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово народному депутату Валентину Наливайченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановна президіє! Пані та панове! Дорогі наші захисники! Фракція «Батьківщина» зосереджує увагу уряду на цьому законопроекті. Спочатку ви мали порадитися з місцевими громадами, бо саме на територіях місцевих громад і розміщені ті відходи видобувної промисловості, на які ви вже накладаєте свою лапу. Це перше.

Друге. Насправді ці відходи ще з радянських часів, і ми, діти промислових регіонів України, починаючи від Запоріжжя, знаємо, що там можна і треба зробити, щоб українці, Україна, переробляючи, знову заробляли гроші. Але куди? До місцевих бюджетів, бо саме на землі українців розташовані і промислові, і видобувні об'єкти, і розміщені відходи від видобувної промисловості.

Наша чітка вимога: по-перше, доопрацювати цей законопроект в інтересах місцевих громад; по-друге, скасувати зайві штрафи, які нічим корисним насправді не повертаються, для того щоб переробляти і заробляти зокрема на відходах; і по-третє, ми погоджуємося з тим, що з міжнародними партнерами, зокрема європейськими і американськими, треба обов'язково опрацювати питання того, скільки ж тих відходів. Хто знає про це, хто бачив цю «мапу біди» на території України? Ми знаємо, що майже 70 відсотків усієї видобувної промисловості, усіх відходів видобутку – це саме те, що повинно бути перероблено і на чому Україна має заробляти у бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі, хто бажав, виступили? По 1 хвилині хтось буде брати? Тоді переходимо до голосування, шановні колеги.

Запросіть народних депутатів до залу. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про управління відходами видобувної промисловості» ([№ 12180](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту до головного комітету для підготовки на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

Законопроект вважається відхиленим.

У нас є ще один варіант, але, як показав досвід, краще ним не користуватися.

Є пропозиція про зміну черговості розгляду питань порядку денного.

Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу зараз перейти до розгляду законопроекту [№ 13168](#), ми маємо проголосувати його в першому читанні. Це дуже важливий законопроект, яким вшановуються наші полегли герої, що загинули в полоні. Прошу перейти до його розгляду, щоб ми проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід зараз до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо окремих питань виплати одноразової грошової допомоги» (№ 13168). Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Отже, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо окремих питань виплати одноразової грошової допомоги» (№ 13168). Це перше читання.

Спочатку нам треба включити його до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 13168 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Без обговорення, колеги? Без обговорення. О'кей.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист

військовослужбовців та членів їх сімей» щодо окремих питань виплати одноразової грошової допомоги» (№ 13168) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Далі у нас законопроекти, які треба включити до порядку денного сесії. Можемо спробувати це зробити.

Це проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» ([№ 13276](#)).

Вибачте, ще є законопроект № 13002. Почнемо з нього.

Отже, проект Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства» ([№ 13002](#)).

Прошу уваги, треба включити це питання до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 13002 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується секретар Комітету з питань економічного розвитку Ярослав Іванович Руцишин. Виступ буде від авторів і від комітету, тому 4 хвилини. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я не повторюватиму те, що написано в пояснювальній записці, оскільки переконаний, що ви це вже прочитали. Зайду трохи з іншого боку. Цей законопроект – це пропозиції юристів, юридичних компаній, які працюють на ринку і які їх подали, зважаючи на ту практику, що вони мають.

Якщо ж говорити про суспільний інститут обмеженої відповідальності, то він виник ще на початку XVII століття в Голландії. Люди вийшли з боргових в'язниць і почали інвестувати в економіку, не боятися інвестувати. Це стало засадою появи такого поняття, як інвестиції в ризиковий капітал, і це дуже важливо, без цього немає сучасної економіки.

Пізніше це відобразилося в законах «Про акціонерні товариства», а також «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». У 1991 році в Україні був прийнятий Закон «Про господарські товариства», яким інститут додаткового капіталу був передбачений. У 2013 році розглядався новий закон про товариства з обмеженою відповідальністю, і там, на мою думку, випадково, оскільки всі підзаконні акти та інструкції відомств передбачають інвестування в товариство з можливістю незміни процентних ставок учасників, тобто існує змога інвестувати... Ті, хто інвестує в мережу або інфраструктуру стартапів, зрозуміють мене дуже добре. Для того щоб зареєструвати стартап, більшість наших юридичних компаній користується іноземними юрисдикціями, бо у нас треба робити це пропорційно, тоді інвестор матиме 99,99 відсотка у власності, що неможливо. Отже, прошу це виправити.

Тепер хочу зачитати офіційну частину рішення комітету.

Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку в режимі відеоконференції на засіданні 28 травня 2025 року розглянув проект Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства» (№ 13002 від 5 лютого 2025 року), внесений народним депутатом України Рушишиним Ярославом Івановичем та іншими народними депутатами України.

Проект закону, як зазначено у пояснювальній записці, розроблено з метою доповнення Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» положенням щодо можливості створення у товариствах з обмеженою відповідальністю (ТОВ) додаткового капіталу та можливості здійснення внесків до додаткового капіталу ТОВ учасниками ТОВ без зміни номінальної вартості чи дотримання пропорцій їхніх часток у статутному капіталі ТОВ та без зміни розміру статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 20 лютого 2025 року висловлює зауваження до поданого законопроекту.

За результатами обговорення народні депутати України – члени комітету прийняли рішення внести проект Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства» на розгляд Верховної Ради України, рекомендувати включити його до порядку денного сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням.

Просимо підтримати цей простенький законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М. Прошу передати слово колезі Дмитру Наталусі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Наталуха. Будь ласка. Дмитре Андрійовичу, вам передали слово щодо законопроекту № 13002. Сказали, що ви дуже цього хотіли.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ні, це якась помилка. Друзі, я підтримую, звісно, законопроект, але це помилка, я не записувався.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вам передали. Усе, дякую. Добре.
Устінова Олександра Юріївна передає слово Руцишину. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Шановні колеги, цей інститут працює в акціонерних товариствах нормально. Те, що його не включили до сучасного законодавства, – це просто випадковість. Я хочу сказати, що ми отримали багато листів підтримки від юридичних компаній щодо цього законопроекту.

Зачитаю вам, маю надію, що це зніме всі запитання.

«Вказане в законопроекті є універсальним, зрозумілим та простим інструментом, який відомий корпоративному праву для залучення коштів інвесторів у розвиток товариства без ризику втрати контролю над цим товариством». Наголошую, без ризику.

«На сьогодні для досягнення аналогічної мети український бізнес повинен структуруватися з використанням іноземної юрисдикції, наприклад Кіпру, що є дорогим і не завжди доступним інструментом для бізнесу, бо бізнес повинен використовувати сурогати, наприклад квазіборгове фінансування». Усі, хто працював у бізнесі, напевно, дуже добре пам'ятають оцю «підвішену дебіторку», яка є вічною і з якою не знати, що робити надалі.

«Що не відповідає суті відносин між засновниками та інвесторами та є більш ризиковим для кожної зі сторін. Звертаємо вашу увагу, що законодавство України передбачає аналогічне регулювання для акціонерних товариств (частина п'ята статті 16 Закону України «Про акціонерні товариства»). І відсутність такого для товариств з обмеженою відповідальністю здається простим недоглядом, який

має негативні наслідки для інвестування, особливо у бізнесі, який тільки починає розвиватися». Кінець цитати.

Тобто я хотів би сказати, що цим законопроектом ми даємо можливість українським та іноземним компаніям (або інвесторам) інвестувати в українські підприємства, не використовуючи закордонних юрисдикцій, а використовуючи саме українську юрисдикцію. Давайте усунемо цю помилку з нашого законодавства. Прошу голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект. З метою економії часу і збереження потенціалу для шансу проголосувати за, прошу переходити саме до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, але ще є Саврасов Максим. Саврасов, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Кубіву Степану Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дійсно, можна суперечливо говорити про цей законопроект, але, зважаючи на те, що ще в 2013 році така поправка була свідомо відкинута, сьогодні ми зазначаємо таке.

Перше. Це дасть змогу засновникам і учасникам «товки» залучати інвестиції у формі внесків додаткового капіталу, не міняючи, повторюю, часток власності. Це принципово для фірм. Крім того, матиме наслідки створення в Україні можливостей, які є нині в європейському законодавстві, у міжнародно-правових актах.

Друге. Залучення «товки» до іноземних інвестицій в Україні дає можливість збільшувати не лише інвестиції, а й валютні надходження, які є важливими для малого та середнього бізнесу і для товариств.

І останнє. Це дасть змогу усунути розбіжність у тлумаченні та застосуванні чинних норм закону про товариства нотаріусами, державними реєстраторами, банками стосовно внесків до статутного капіталу, коли намір «товок» – забезпечення можливості непропорційності таких внесень у розмірі часток учасників відповідного статутного фонду. До того ж законопроектом

передбачається захищеність засновників бізнесів від розмиття, що співпадає сьогодні з політикою, яка встановлювалася ще у 2014 році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Шановні колеги, комітет пропонував прийняти законопроект за основу та в цілому (*Шум у залі*). Проти в цілому, так? Добре. Тоді я буду ставити тільки за основу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» щодо забезпечення можливості створення додаткового капіталу товариством та внесення учасниками товариства внесків до додаткового капіталу товариства» ([№ 13002](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, рухаємося далі (*Шум у залі*).

Колеги, є ті, хто проти голосування законопроекту в цілому. Якщо ви домовитеся з колегами, будь ласка... (*Шум у залі*). Дмитро Олександрович і Григорій Миколайович проти. Друзі... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, є пропозиція скоротити строк підготовки законопроекту до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення строку подання поправок і пропозицій для підготовки законопроекту до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект закону, якщо не помиляюся, [№ 13235](#). Так? Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період».

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту закону до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступницю міністра оборони України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Черногоренко Катерину Леонідівну. Будь ласка.

ЧЕРНОГОРЕНКО К.Л., заступник міністра оборони України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати України! Сьогодні ми розглядаємо не просто черговий законопроект, а обговорюємо питання історичної справедливості. Законопроект № 13235 стосується найкращих синів і доньок нашої держави – тих, кому щойно виповнилося 18 років, але вони вже добровільно стали на захист України. Замість студентського гуртожитку в них окопи, а замість залікової книжки – військовий квиток. Ці хлопці та дівчата не просто військовослужбовці, вони наша молодь і наше майбутнє. І наше завдання як парламентаріїв, як громадян зробити все, щоб у них це майбутнє було. Саме тому ми дуже просимо вас ухвалити цей законопроект без зволікань.

Що ним змінюється?

Перше. Ним дається змога військовослужбовцям віком від 18 до 25 років здобувати освіту без відриву від служби.

Друге. Зберігати місце у закладі вищої освіти та стипендію.

І третє. Брати відпустку на період складання іспитів.

Здавалося б, що це базові речі, але сьогодні для тисяч молодих військовослужбовців це недосяжна розкіш. Це неприпустимо. Цей законопроект про довіру до держави. Довіру, яка не формується через гасла, а формується конкретними діями. Якщо ми хочемо, щоб молодь залишалася в Україні, воювала за неї та будувала її, то маємо гарантувати не тільки бронежилет і зброю, а й книжку, не тільки казарму, а й аудиторію. Це наша інвестиція в перемогу, це наш борг перед молоддю.

Шановні колеги, шановні народні депутати України, звертаюся до вас не лише як до парламентаріїв, а як до людей, які тримають у серці Україну, із закликом: проголосуйте за цей законопроект.

Слава українській молоді! Слава українським воїнам! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Запрошую до слова голову Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександра Михайловича Завітневича. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги! Шановна президіє! Відповідно до доручення Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період» (№ 13235 від 30 квітня 2025 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України включити законопроект № 13235 до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу, доручивши комітету доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Шановні колеги, прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую представників фракцій і груп для обговорення цього проекту закону записатися на виступи: два – за, два – проти.

Сергій Валерійович Колєбошин, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 140, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Бабаку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабак Сергій Віталійович. Будь ласка.

Ви його не бачите, я його не бачу, але він є. Ну, немає тоді.

Павленко Ростислав, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, ми бачимо в цьому залі, як тільки ідеться про підтримку військовиків, про розширення і забезпечення їх прав, на табло висвічуються дуже правильні цифри. Я переконаний, що так буде і з цим законопроектом. Справді, важлива ініціатива, як це часто буває, запізнїла, але, очевидно, що заслуговує на підтримку. Як було сказано, право на освіту, на книжку для військовослужбовців, забезпечення їх прав і розширення можливостей у зв'язку зі службою, з мобілізацією – це все дуже важливі речі.

Шановне панство, знаєте, у нас часто, я вже казав про це, такі ініціативи запізнїлі, крім того, відкладається забагато питань, які потім вирішуються в останню хвилину, вирішуються половинчасто, не повністю.

Ми дуже багато чули, що коштів на забезпечення Збройних Сил України не вистачає. На жаль, питання щодо забезпечення дронами, фортифікаційними спорудами, виробництвом так і залишаються не вирішеними. Нам терміново треба повернутися до розгляду законопроектів, якими передбачається перенесення витрат із того, що може почекати: Державне бюро розслідувань, зарплати прокурорів, премії та подібне, на підтримку Збройних Сил України. Нам слід підтримати і захистити військовослужбовців в усіх можливих напрямках для того, щоб уже через кілька місяців не обговорювати в цьому залі, скільки сотень мільярдів не вистачає, і потім похапцем приймати необхідні рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЕВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую колегам за можливість висловитися щодо цього законопроекту.

Звичайно, краще, якби така ініціатива була значно раніше, а не на 11-му році війни. Але, шановні колеги, ті молоді люди – справді герої та героїні, які з 18 років підписали контракт або призвані під час мобілізації, є така невелика категорія, ви це знаєте, мають право здобувати вищу освіту. Цим законопроектом, коли він стане законом, ми допоможемо керівникам вищих навчальних закладів, ректорам, директорам зберегти цих людей на навчанні, якщо вони вступили до вузу до призову на службу за контрактом. Інакше їх потрібно відраховувати з числа студентів, курсантів тощо. Але ми з вами до другого читання маємо врахувати один нюанс. На період іспитів командир або начальник військової частини зобов'язаний надати відпустку. А як бути із сесією, яка не завжди закінчується іспитами? Тому в законопроекті до другого читання ми маємо чітко вказати, що під час сесійного семестру надається відпустка військовослужбовцю для повноцінної участі в сесії. Інакше таке дистанційне навчання не дасть військовослужбовцю знань.

Ми повинні дбати про майбутню еліту, бо це, справді, буде майбутня не тільки військова, а й політична еліта нашої держави. Маємо дати їм можливість брати участь у сесіях і здобувати знання.

Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович, я так розумію, передає слово Устіновій, так?

Олександрю Юрївно, прошу.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, коли ми говоримо, що нам треба передбачити 1 мільйон гривень чи ще щось, то це один з найкращих мотиваторів, чому наші молоді хлопці будуть воювати. Вони будуть не просто воювати, а в них залишається можливість надалі навчатися. Ми можемо довго говорити про якість, але не повинні позбавляти їх права, поки вони захищають нас там, паралельно вчитися і знати, що коли закінчиться війна, вони повернуться і будуть мати освіту.

Я хочу ще сказати, що заступник міністра Катерина Черногоренко, що презентувала цей законопроект, – це людина, з ініціативи якої створено застосунки «Резерв+» і «Армія+», кластери *Brave1*, *Brave2*. Вона і представники міністерства знають, як це реалізувати і точно знають, що цим хлопцям потрібна освіта.

Будь ласка, підтримайте законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період» ([№ 13235](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, ще є пропозиція скоротити строк підготовки проекту закону до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення строку подання пропозицій і поправок для підготовки законопроект № 13235 до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги законопроект № 13168 ми вже прийняли за основу, далі розглядаємо законопроект № 13276, правильно?

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» ([№ 13276](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту закону до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення прийнято.

Запрошую на трибуну народного депутата України Радущького Михайла Борисовича для представлення цього проекту закону. Будь ласка, Михайле Борисовичу.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Шановний Голово! Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби».

Законопроект спрямований на подолання наявного дефіциту військових медиків і фармацевтів для потреб Збройних Сил України та інших військових формувань. На сьогодні загальна кількість студентів-медиків і фармацевтів, які проходять військову підготовку за програмою офіцерів запасу медичної служби становить лише 5 відсотків від загальної кількості здобувачів за медичними та фармацевтичними спеціальностями. Це істотно обмежує кількість професійно підготовлених офіцерів запасу медичної служби, які здатні надавати кваліфіковану медичну допомогу в умовах бойових дій.

Саме тому законопроектом пропонується встановити обов'язковість проходження військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби для здобувачів вищої освіти за медичними та фармацевтичними спеціальностями з числа громадян України, придатних до військової служби, а також зобов'язати усі профільні заклади вищої освіти забезпечити проходження студентами вказаної підготовки.

Законопроект підтримується Міністерством оборони України та Міністерством охорони здоров'я України.

Прошу вас, шановні колеги, підтримати цю важливу законодавчу ініціативу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Завітневича Олександра Михайловича. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Шановні колеги! Шановна президіє! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» (№ 13276 від 12 травня 2025 року), поданий народним депутатом України Радущким Михайлом Борисовичем та іншими народними депутатами України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України включити проект Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» (№ 13276) до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу, доручивши комітету доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Прошу підтримати, шановні колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп, які хочуть обговорити цей проект закону, записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка, колеги.

Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О. Прошу передати слово народному депутату Михайлу Радущкому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Михайле Борисовичу.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Колеги, я ще раз прошу підтримати цей важливий законопроект, бо ми з вами розуміємо, що від своєчасної професійної допомоги, наданої на фронті, залежать життя і здоров'я наших захисників, наших героїв. Прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Військова підготовка медиків є надзвичайно важливою. Фракція «Європейська солідарність»

буде підтримувати цей законопроект. Паралельно з цим я хотіла би порушити кілька суміжних питань.

Перше. Це дещо хаотична ситуація в нашій державі з відправкою медиків на передову. З одного боку, зрозуміло, в стабілізаційних пунктах, прифронтових госпіталях потрібні спеціалісти, які будуть надавати ту чи іншу допомогу, але, з іншого боку, ми стикаємося із ситуацією, коли медиків найвищої категорії відправляють мало не в окопи. Я дуже сумніваюся, що надскладні операції проводяться саме в реаліях окопів чи стабілізаційних пунктів, але ці медики у свій час не зможуть провести ті чи інші надскладні операції в госпіталях і навчити молоде покоління це робити. На жаль, ми з такою ситуацією стикаємося.

Друге. Сьогодні з'явилася інформація про об'єднання двох госпіталів, які розташовані в протилежних кінцях країни. До того ж працівники одного госпіталю свято впевнені, що його взагалі ліквідовують, перепрофільовуючи на приватний реабілітаційний центр. Позавчора намагалися відправити на передову маму 5-річної дитини, яка є медиком і в якої чоловік та старший син воюють. Я розумію, що такі випадки далеко непоодинокі.

Дуже прошу всіх колег незалежно від комітету звернути увагу на питання медицини в контексті підготовки медиків для роботи на передовій у військових госпіталях з огляду на те, що ми маємо не просто кидати людей на ту чи іншу точку, а максимально ефективно використовувати потенціал і готувати відповідні кваліфіковані кадри, можливо, навіть збільшуючи державне замовлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, хочу подякувати керівництву парламенту і всім лідерам фракцій і груп за те, що сьогодні більше половини всіх законопроектів стосуються сектору безпеки і оборони, захисту військовослужбовців.

Щодо цього законопроекту фракція «Батьківщина» визначилася голосувати за і просить всіх колег підтримати, справді, дуже важливий законопроект. Медицина – це та ділянка фронту, яка перебуває і на передовій, і в тилу. Честь і хвала нашим медикам, які рятують життя наших військовиків. Цим проектом закону має бути забезпечена їх якісніша військова підготовка. Сьогодні військова хірургія в Україні показує взірці на світовому рівні, правда, дорогою ціною. І такий великий відсоток повернення воїнів після поранення на фронт – це теж заслуга нашої медицини.

Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів... *(Шум у залі)*.

Шановні народні депутати, давайте спочатку проголосуємо законопроект за основу, а потім я запитаю, чи є бажання... *(Шум у залі)*.

Зараз оголошена тривога?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» ([№ 13276](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, тут пропонували проголосувати законопроект у цілому, але комітет не рекомендує голосувати в цілому. Друзі, є колеги, які проти...

У Києві оголошено повітряну тривогу. Прошу всіх перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на ваших робочих місцях.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Зараз оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

В єдності наша сила! Слава Україні!